

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

ABDULLAH KILIÇ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2016/25356)

Karar Tarihi: 8/1/2020

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Recep KÖMÜRCÜ
Üyeler : Celal Mümtaz AKINCI
Muammer TOPAL
M. Emin KUZ
Recai AKYEL
Raportör : Yusuf Enes KAYA
Başvurucu : Abdullah KILIÇ
Vekili : Av. Ziya Metehan ARISOY

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, gazeteci olan başvuru hakkında iki farklı tarihte uygulanan tutuklama tedbirlerinin ve hükümlerle birlikte verilen tutuklulama kararının hukuki olmaması ile hükümlerle birlikte verilen tutukluluğa itirazı inceleyen mahkemenin tarafsız olmaması nedenleriyle kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.

II. BAŞVURU SÜRECİ

2. Başvurular 27/9/2016 ve 26/4/2018 tarihlerinde yapılmıştır.
3. Başvurular, başvuru formu ve eklerinin idari yönden yapılan ön incelemesinden sonra Komisyona sunulmuştur.
4. Komisyonca başvuruların kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir.
5. 2018/11874 numaralı başvuru dosyasının kişi ve konu yönünden hukuki irtibat nedeniyle 2016/25356 numaralı başvuru dosyası ile birleştirilmesine, incelemenin 2016/25356 numaralı başvuru dosyası üzerinden yürütülmesine ve diğer dosyanın kapatılmasına karar verilmiştir.
6. Başvuru belgelerinin bir örneği bilgi için Adalet Bakanlığına (Bakanlık) gönderilmiştir. Bakanlık görüşünü bildirmiştir.
7. Başvurucu, Bakanlığın görüşüne karşı süresinde beyanda bulunmuştur.

III. OLAY VE OLGULAR

8. Başvuru formları ve eklerinde ifade edildiği şekliyle ve Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi (UYAP) aracılığıyla erişilen bilgi ve belgeler çerçevesinde olaylar özetle şöyledir:

9. Başvurucu, bir dönem Habertürk TV haber koordinatörlüğü ve daha sonra Meydan gazetesinde köşe yazarlığı yapan bir gazetecidir.

10. Türkiye, 15 Temmuz 2016 gecesı askerî bir darbe teşebbüsüyle karşı karşıya kalmış; bu nedenle 21/7/2016 tarihinde ülke genelinde olağanüstü hâl ilan edilmesine karar verilmiştir. Kamu makamları ve soruşturma mercileri -olgusal temellere dayanarak- bu teşebbüsün arkasında Türkiye'de çok uzun yıllardır faaliyetlerine devam eden ve son yıllarda Fetullahçı Terör Örgütü (FETÖ) ve/veya Paralel Devlet Yapılanması (PDY) olarak isimlendirilen bir yapılanmanın olduğunu değerlendirmişlerdir (*Aydın Yavuz ve diğeri* [GK], B. No: 2016/22169, 20/6/2017, §§ 12-25).

11. Darbe teşebbüsünden sonra FETÖ/PDY'nin kamu kurumlarındaki örgütlenmesinin yanı sıra eğitim, sağlık, ticaret, sivil toplum ve medya gibi farklı alanlardaki yapılanmalarına yönelik olarak da soruşturmalar yapılmış ve çok sayıda kişi hakkında gözaltı ve tutuklama tedbirleri uygulanmıştır.

12. Bu kapsamda İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı (Başsavcılık) tarafından başvurucuyla birlikte otuz beş kişi hakkında FETÖ/PDY'nin medya yapılanmasıyla bağlantılı olarak soruşturma başlatılmıştır.

13. Başvurucu, bu soruşturma kapsamında 25/7/2016 tarihinde gözaltına alınmıştır.

14. İstanbul 3. Sulh Ceza Hâkimliği 29/7/2016 tarihli kararı ile başvurucu hakkındaki soruşturma dosyasına ilişkin olarak "*soruşturmanın amacını tehlikeye düşürebileceği*" gerekçesiyle 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 153. maddesinin (2) numaralı fıkrası uyarınca başvurucu müdafininin dosya içeriğini incelemesinin ve belgelerden örnek almasının kısıtlanmasına karar vermiştir.

15. Başsavcılık tarafından 29/7/2016 tarihinde başvurucunun ifadesi alınmıştır. İfade alma işlemi sırasında başvurucunun müdafii de hazır bulunmuştur. Başvurucu ifadesinde "*Ben Trakya Üniversitesi Tarih Bölümü mezunuyum. 1996 yılında mezun oldum. İlkokul Yıldız Tepe İlkokulunda, Orta ve Liseyi Bağcılar Lisesinde okudum. Bunlar devlet okullardır. Bunlar FETÖ /PDY ile bağlı okullar değildir. Bu örgüt ile hiç bir bağım olmadı. Attığım twitler ben attım. Ancak bu bahsedilen twitler örgütün propagandası ve algı oluşturmak için değildir. Benim tam tersine Radikal Gazetesinde çalışırken Ergenekon ve Balyoz davalarındaki skandalları yazan kişiyim. Sahte belge üretilmesini, KPSS ile ilgili skandalları haber yapan kişiyim. 15/7/2016 tarihinde bu örgüt tarafından gerçekleştirilen darbe girişimine yazılar ve twitlerle karşı çıkan biriyim. Hatta 23:05'den başlayarak devam eden saatlerde bunun bir terör eylemi olduğunu ben söyledim. Terör eylemi olduğunu bahseden ilk yazan benim. Milletın meydanlara çıkması sonrası bunun başarı olamayacağını da belirten benim, bu örgütle ilişkilendirilmiş olmam benim için bir utançtır. Ben sırayla Zaman Gazetesi, CNN Türk, Radikal Gazetesi, Habertürk TV'de, Show TV'de çalıştım. 2015 yılı Nisan ayında daha sonra Kanun Hükmünde Kararname ile kapatılan Meydan Gazetesinde çalışıyordum. Cumhurbaşkanımızın Nisan'ın son haftasında İlim Yayma Cemiyetinde yaptığı 'son kez sesleniyorum, bu yapının içinde kalmaya devam edenler, bedelini sonucuna katlanır' şeklindeki konuşmasından sonra istifa ettim. Yalova'ya gittim, fidancılık ve çiçekcilik yapmaya başladım. Tam tersine bu örgütün skandalların yazan ve eleştiren kişiyim. Ayrıca benim elimde istenildiğinde sunacağım yazılarım ve twitlerim vardır. Ben demokrat bir gazeteciyim. Hükümetin yaptığı uygulamaları kendi düşünceme göre eleştirdiğim olmuştur. Yaptığı doğruları da övdüm. Fuat Avni olarak bilinen kişiye*

Gulyabani diyen bir kişiyim. Meydan Gazetesindeyken 'iki yıldır milleti keklemekten pek bir mahir fuat avni, kandırma milleti şeklinde' yazım vardır. Yine 20/2/2016 tarihli bir yazımda fuat avni için 'gulyabani yine çıkmış sallıyor. Nasıl olsa kadiracağı yüzde 50,5 var' şeklinde yazım vardır. Bu oran bilindiği üzere muhalefeti temsil etmektedir. Ben Radikal, Show'da darbe karşıtı diziler yatım. Adnan Menderes'i anlatan diziyi ben yaptım. Ben onu çek sevdim isimli yapım bana aittir. Habertürk'te yassı ada gerçeği, 28 şubat gerçeği, 12 eylül darbesi gibi belgeselleri yapan benim. Darbe karşıtı olan bu belgesellerin Youtube'da 1 milyondan fazla izlenmiştir. Ayrıca yaklaşık iki yıldır. Tiwitlerimde ve yazılarımda sürekli şunu demişimdir. 'Cemaatin askeri, polisi, savcısı ve yargısı olmamalı, askerin polisin, savcının da cemaati olmalıdır.' Ayrıca 17 Aralık sürecinde hükümetin yanında durduğum ve yazılarım olduğu için aşağılanmışım. 17 Aralık akşamı da Habertürk'ten istifa ederek Show TV'ye geçtim." şeklinde beyanda bulunmuştur.

16. Başvurucu 29/7/2016 tarihinde, tutuklanması talebiyle sulh ceza hâkimliğine sevk edilmiştir. Tutuklamaya sevk yazısında; kolluk tespiti, arama tutanakları ve açık kaynak araştırmaları dikkate alındığında suç şüphesinin varlığını gösteren olguların ve tutuklama nedeninin bulunduğu belirtilmiştir. 28/7/2016 tarihli açık kaynak raporunda başvurunun "*Üst Aklın Cemaati Yok Etme Projesi!*", "*Eyyy RTÜK, Eyyy Muhalefet Keyfiniz Bilir!*", "*Eşkıya Uyduya Hükümdar Olmaz!*", "*Cemaatin Malı Deniz, Yemeyen Keriz*" ve "*Sıkıysa Yaz, Çiz ya da Konuş!*" başlıklı yazıları ile sosyal medyadaki bazı paylaşımlarına yer verilmiştir.

17. Başvurucu, İstanbul 1. Sulh Ceza Hâkimliğinin 29/7/2016 tarihli kararıyla silahlı terör örgütüne üye olma suçundan tutuklanmıştır. Kararın gerekçesinin ilgili kısmı şöyledir:

"Şüpheliler ... Abdullah Kılıç ... üzerlerine atılı üzerlerine atılı silahlı terör örgütüne üye olma, örgüte bilerek isteyerek yardım etme suçlarından tutuklama talep edilmiş ise de, iki suçun aynı anda işleme imkanı olmadığından TCK 220/7 maddesi yönündeki tutuklama talebin reddine; TCK 314/2 maddesi gereğince yürütülen soruşturma kapsamında CMK.nın 100/3-a, 100/2-a-b madde, fıkra ve bentleri gereğince ayrı ayrı tutuklanmasına... [karar verildi.]"

18. Başvurucu 2/8/2016 tarihinde tutuklama kararına itiraz etmiştir. İstanbul 2. Sulh Ceza Hâkimliği 25/8/2016 tarihinde itirazın kesin olarak reddine karar vermiştir. Karar 26/9/2016 tarihinde başvurucuya tebliğ edilmiştir.

19. Başvurucu 27/9/2016 tarihinde 2016/25356 numaralı bireysel başvuruyu yapmıştır.

20. İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından hazırlanan 16/1/2017 tarihli iddianameyle başvuru hakkında terör örgütüne üye olma suçunu işlediği iddiasıyla kamu davası açılmıştır.

21. İddianamede; başvuruyla ilgili olarak tanık beyanları, örgüt liderinin talimatı sonrasında Bank Asyaya kayda değer miktarda para yatırması, yazmış olduğu bir yazının örgüt liderine ait hesaptan paylaşılıp örgüt mensuplarına duyurulması, 17-25 Aralık süreci sonrası Habertürk TV'deki görevinden uzaklaştırılınca *Fuatavni* adlı sosyal medya hesabı tarafından sahiplenilmesi, yazılarında -sonradan darbe girişiminde bulunan- FETÖ/PDY ile yapılan hukuki mücadeleyi hukuksuzluk ve zulüm olarak nitelendirip itibarsızlaştırması, örgüt adına propaganda yapan, örgüte finans sağlayan kuruluşlara hâkim kararı ile kayyım atanmasını ve örgütle mücadele kapsamındaki idari kararları benzer şekilde hukuksuzluk

olarak niteleyip devrin değişeceğini, mücadele eden kamu görevlilerinin bir gün adalet önünde hesap vereceğini yazması ve benzer söylemlerin örgütün yazılı ve görsel medyasında da sıkça yer alması gibi hususlara değinilerek başvuruçunun örgüt adına algı faaliyetlerinde bulunduğu ve örgüt üyesi olduğu ileri sürülmüştür. Bu kapsamda başvuruçunun iddianamede atfı yapılan yazılarının ilgili kısmı şöyledir:

i. 9/10/2015 tarihli ve "Eyyy RTÜK, Eyyy Muhalefet Keyfiniz Bilir!" başlıklı yazı

"Digitürk. Cemaate yakın işadamlarının sahibi olduğu Kanaltürk TV, Bugün TV, Samanyolu TV, Irmak TV, Yumurcak TV gibi televizyonların da aralarında bulunduğu 7 kanalı platformdan çıkardı. Bu TV'lerin neden karartıldığını tüm Türkiye biliyor. Aslında bu şuna benziyor: Bu Katarlı şirkete Digitürk değil de otoyol ihalesi verilseydi yine aynısını mı yapacaktı? Yani ihaleyi aldıktan sonra 'Köprü ve otoyollar benim. İstedğim aracı geçirir, istemediğim aracı geçirmem mi' diyecekti! Tabii ki hayır! İyi de bu kanalları, sahibi olduğu platformdan çıkarmakla araçları köprüden geçirmemek aynı şey değil mi? Emin olun ikisi de aynı şey! Bu hukuksuz uygulamayla ilgili karartılan televizyonların yöneticileri nasıl bir yol izler bilemem. Ama burada muhalefetin (CHP'nin, MHP'nin ve HDP'nin) tavrı son derece önemli olacak. Çünkü Digitürkten atılan bu kanallar, muhalefetin sesini halka duyuran ve sayıları iyice azalan yayın kuruluşlarıydı. Zaten başlarına ne geldiyse de bu yüzden geldi! 1 Kasım seçimlerine 20 gün kala susturuldular. Yani muhalefet düşünsün! 10 gün önce de Tivibu, aynı kanalları platformundan atınca yazmıştım. 'Bu işi RTÜK çözer' diye. Ancak ne RTÜK ne de muhalefet üzerine gitti. Şimdi açık açık bir kaz daha belirteyim. Radyo ve Televizyon Üst Kurulu Kanunu'nun 29'uncu maddesi diyor ki: 'Platform işletmecileri medya hizmet sağlayıcı kuruluşlara tarafsızlık ve hakkaniyet ölçülerinde, makul ve ayrımcılık içermeyecek koşullarda hizmet vermek zorundadır.' Yine RTÜK'ün yönetmeliğinde uydu ve platform hizmeti veren kurumlardan televizyonlar arasında hizmet bedeli ayırımı yapılmaması, rekabet ortamının ve çoğulculuğun güvence altına alınması, kamu menfaatinin korunması, adil ve şeffaf olunması isteniyor. Digitürk, tarafsız ve adil değil. Ayrımcılık yapıyor. Kanuna aykırı hareket ediyor. Haksız rekabete yol açıyor. Ve en önemlisi, halkın haber alma hürriyetini de kısıtlıyor. Yani suç işliyor! Yasa gereği Türkiye'de televizyonların özgürce yayın yapabilme ve izleyiciye ulaşabilmesini sağlama ve denetleme görevi RTÜK'te. Dolayısıyla RTÜK, muhalif kanalların karatılmasını, susturulmasını ve platformlardan atılmasını seyredemez! Eğer seyretmeye devam ederse, bu platformlara iletim lisansını veren RTÜK üyeleri de suça ortak olur! Kanunda da açıkça belirtildiği gibi ilgili kanuna aykırı hareket eden platformların lisansını iptal etmeleri gerekiyor. Örneği yok mu? Var! 2014 yılında D-Smart Sinema TV'yi platformdan çıkarmak istemiş, iş RTÜK'e kadar uzanmıştı. RTÜK önüne gelen bu anlaşmazlık karşısında 6112 sayılı kanunun kendisine verdiği yetkiyi kullanmış ve D-Smart'a 'Gücünü kötüye kullanamazsın, istediğin kanalı platformdan atamazsın. Yoksa sonucuna katlanırsın' demişti. Şimdi ise çok daha vahim bir durum var Türkiye'nin en çok seyredilen 7 kanalı platformdan atılıyor. RTÜK'ün tek yapması gereken ise sadece bu kanunu uygulaması... Çünkü Türkiye'de radyo ve televizyon kurulabilmesi, bunların yayıncılık yapabilmesi, bu yayınların denetlenmesi, radyo ve televizyonların özgürce yayın yapabilmesi, kanunların işletilmesi vazifesi RTÜK'e verilmiştir. 'AKP her tarafı ele geçirdi, RTÜK ne yapacak, nasıl yapacak demeyin? Çünkü şu anda AKP'nin azınlıkta olduğu tek kurum RTÜK. CHP MHP ve HDP'li üyeler RTÜK yönetiminde çoğunlukta. Zaten yapmaları gereken de bir şey yok! Kanunu uygulamasalar yeterli... Yine muhalefet bilir tabii!"

ii. 16/10/2015 tarihli "Sıkıysa Yaz, Çiz ya da Konuş!" başlıklı yazı

"RTÜK kamuoyunun merakla beklediği kararı verdi. Digitürk ile beraber 7 kanala sansür uygulayan Tivibu, Turkcell TV, Kablo TV, Teledünya platformlarını uyardı. RTÜK

özetle diyor ki: 'Sizin televizyon kanallarını platformdan çıkarma yetkiniz yok. Bu kanunsuz işlemi derhal sonlandırın.

Hem demokrasimiz hem basın özgürlüğü hem halkın haber alma hakkı açısından tarihi bir karar! Muhalefeti temsil eden öyelerin 5'e 4 oyçokluğuyla aldığı bu karara, Başbakan Yardımcısı Y.A. hemen tepki gösterdi. A. 'Bu karar siyasidir. Herhangi bir yaptırım da bulunmamaktadır' açıklaması yaptı! Nasıl yani? İktidar baskısıyla 7 kanalın platformlardan atılması mı siyasi, yoksa televizyon yayıncılığı konusunda kanunu uygulayan RTÜK'ün kararı mı? Sanırım Y.A. RTÜK Kanunu'nu bilmiyor! İlgili kanunun 29'uncu maddesini ve bu maddelerin fıkralarını okumuş olsa bunları söylemez, söyleyemez! Ama niyetleri belli! 1 Kasım'a kadar işi yokuşa sürüp, Kanaltürk, Bugün ve Samanyolu gibi geniş kitlelere ulaşan televizyonları susturmuş olacaklar. Çünkü bu kanallar, yayın akışlarında muhalefet partilerine en fazla yer veren televizyonların başında geliyor. Böylece tv yayınlarını bu platformlardan izleyen yaklaşık 5 milyon hane, muhalefetin sesini duyamayacak."

iii. 20/10/2015 tarihli ve "Eşkıya Uyduya Hükümdar Olmaz!" başlıklı yazı

"Dünya, Mars'ta su buluyor, AKP ise uzay boşluğunda sansür! Platformlardan sonra Türksat da hizmet verdiği muhalif kanalları atmak için utanç verici bir adım attı. Kanaltürk ve Bugün TV'ye bir yazı gönderen Türksat, bir ay içinde iki kanalı uydudan çıkaracağını bildirdi! Ancak bu iş öyle kolay değil! Türkiye'de 50 milyon hane olduğu düşünülen izleyicilerin yüzde 80'i kanalları Türksat uydusu üzerinden seyrediyor. Tüm platformların payı ise yüzde 18 civarında. Bu şu anlama geliyor: Zaten platformlardan çıkarılan Kanaltürk ve Bugün TV, uydudan da çıkarılırsa izleyiciye ulaşamayacak. En azından onların hesapları böyle! Twitter'ı kapatamadıkları gibi tv kanallarını sansürlemek mümkün değil; çünkü Avrupa uyduları üzerinden izleyici pekâlâ bu kanalları izleyebilir! Peki, Türksat'ın istediği kanalı izleyiciye iletip, istemediği kanalı uydudan çıkarma hakkı var mı? Hakkı da yok yetkisi de. Türkiye'de televizyonlara yayın lisansını RTÜK verir. Türksat ve platformların kanundaki işlevi ise RTÜK'ten lisans alan ve iletim bedelini ödeyen her yayını sorgusuz sualsiz izleyiciye ulaştırmaktır. Bir kanalın lisansını iptali ancak kesinleşmiş mahkeme kararıyla mümkündür. Yani bütün hukuki süreçler bitmiş olmalı! Bir televizyonun kapatılmasıyla ilgili önce mahkemeye dava açılması ve bu davanın mahkeme tarafından sonuçlandırılması gerekir. Sonra bu kararın Yargıtay'da onanmış olması şarttır. Ama bu da yetmez! Anayasa Mahkemesi'nin de bu kararları hukuka uygun bulması gerekir. Sonrasında RTÜK, devreye girer ve kararı uygulayarak o TV'nin lisansını iptal eder. Ama Kanaltürk ve Bugün TV ile ilgili bırakın kesinleşmiş bir mahkeme kararını henüz açılmış herhangi bir soruşturma ya da dava yok! Ha burası Türkiye! Birileri 'Kanun benim nasıl olsa! Ben yaptım oldu' şeklinde mafya mantığıyla hareket edip bu kanalları Türksat'tan çıkarabilir mi? Çıkarır ama bunun bedelleri de çok ağır olur. Birçok suçu aynı anda işlemiş olurlar ama öncelikle anayasayı ihlal suçundan yargılanırlar. Devlet de bu kanallara büyük miktarda tazminat ödemek zorunda kalır. Kısaca eşkıya uyduya hükümdar olmaz! Muhalif kanalların TÜRKSAT'tan atılması düşüncesi yeni değil. 7 Haziran'dan önce de iktidar partisi AKP'nin böyle bir girişimi olmuştu. Ankara Başsavcılığı, RTÜK'e bir yazı göndererek TÜRKSAT'tan bazı kanalların çıkarılmasını istemişti. RTÜK 'böyle bir işlem için mahkeme kararı gerekli' diyerek savcılık talebin işleme koymamıştı. Şimdi birileri RTÜK'ü bypass edip direkt TÜRKSAT'tan bu işi bitirmek istiyor..."

iv. 20/11/2015 tarihli "Cemaatin Malı Deniz, Yemeyen Keriz" başlıklı yazı

"Bugünler de geçer! Şahıslara yapılan hukuksuzluklar, gözaltılar, tutuklamalar er ya da geç telafi edilir. Devir değişir, devran döner, bu hukuksuzluğu yapanlar ve alet olanlar adalet önünde hesap verir. Cezası neyse çeker ve çıkar! Devlet hata yapmış ise özür diler, kul hata yaptığı kişiden helallik ister. Yani bu yaşananlar bir şekilde sineye çekilir, belki de

tatliya bağlanır! Ancak zulüm yapmanın ve kul hakkı yemenin bu dünyada telafisi imkânsızdır. Son bir yılda yapılanlara bakıldığında kulun affetmesinin yeterli olmayacağı gasplar yaşanıyor!

Toplu zulümler yapılıyor. Devlet önce Bankasya'yı batırmak istedi, başaramayınca el koydu! Kanaltürk, Bugün TV, Bugün ve Millet gazetelerinin de içinde olduğu İpek Koza Grubu'na kayyum atadı. Samanyolu Grubu'nun tüm TV kanallarını uydudan attı. Önceki gün de Kaynak Holding'i kayyum ile gasp etti. Bu süreçte binlerce kişi işten atıldı; evine aş götürmekte zorlananlar var. Görüştüğüm geçen dönemin önemli isimlerinden bir AK Partili büyüğüm 'Savaş hali' diyerek yaşananları 'kişisel' olarak onaylamasa da vicdanını bu sözle rahatlatıyor. Oysa savaşlarda bile işletilmesi hem İslam dini hem de evrensel hukuk tarafından yasaklanmış bir dizi mal-mülk gaspı ne yazık ki ülkemizde kolayca uygulanıyor. Hem de devletin tüm imkânları seferber edilerek planlı ve sistematik bir şekilde bir topluluğun ya da inanç grubunun mülkleri gasp ediliyor. Türk tarihinde bunun örneği yoktur! Ne Selçuklularda ne Osmanlı'da ne de Türkiye Cumhuriyeti'nde böyle bir hukuksuzluk uygulandı! Savaşla fethedilen topraklarda bile şahıs mallarına devlet el koyamazdı. Çünkü savaşlarda şahsın mülkiyet hakkı, can güvenliğinden bile önde gelirdi. Savaşa giden ordular, bırakın düşmanın malını gasp etmeyi, tarlasındaki meyveyi 'haram' diyerek yemekten çekinirlerdi. Osmanlı'dan Cumhuriyet'e geçişte, eski rejimi 'düşman olarak ilan eden yeni rejim buna rağmen vatandaşın malına çökmemiştir. Ha, 1930'larda gayrimüslimlere ait bazı vakıflara el konulması, bu milletin vicdanında derin bir yaraydı. Bu hukuksuzluğun yıllar sonra yine AKP tarafından telafi edilmesi ne kadar takdire şayan ise aynı partinin bugün cemaat mallarını gasp ediyor olması bir o kadar da fecattir! İşin en korkuncu ise ne biliyor musunuz? 'AKP-Cemaat Savaşı var' diyerek cemaate yakın kişi ve kuruluşlarının mallarını kendilerine helal görenlerin giderek çoğalması. Genlerimize kadar işleyen ve bugün toplumu kemiren yolsuzluk ve rüşveti normal hale getiren 'Devlet malı deniz, yemeyen keriz' anlayışının 'Cemaat malı deniz, yemeyen keriz' görüşüne dönüşmesi..."

v. 26/2/2016 tarihli ve "Üst Aklın Cemaati Yok Etme Projesi!" başlıklı yazı

"YPG'yi terör örgütü olarak görmeyen ABD Adalet Komisyonu, Müslüman Kardeşlerin terör örgütü olarak tanımlanmasını isteyen tasarıyı kabul etti. Müslüman Kardeşler, diğer adıyla İhvan, siyasi kolu da olan bir cemaat... 1928'de Mısır'da kurulan İhvan, düşünce misyonunu İslam âlimi Hasan el-Benna'dan, aksiyon motivasyonunu ise Seyyid Kutub'dan aldı. 1940'larda, 1950'lerde birtakım komplo ve iftiraları saymazsak (Geçmişte İhvan'la yollarını ayırıp silahlı mücadeleye giren gruplar hariç) şiddet ve terörle yan yana gelmedi...İlmli İslam'ın temsilcisi olarak şiddetle arasına mesafe koyan ve siyasette demokratikleşmeyi savunan İhvan, 2010'da başlayan 'Arap Baharı' sürecinde Mısır'ın demokrasi denemesinde önemli bir rol üstlendi. Mısır'da 2011'de zorla sokulduğu seçimlerde önemli bir oyla iktidara geldi. Ancak 2013'te Müslüman Kardeşlerin siyasi lideri Mursi, Sisi tarafından askeri darbeye indirildi. İhvan, bu darbeye binlerce taraftarı katledilmesine rağmen, tek bir şiddet eylemine başvurmadı. Darbeden sonra çıkan kanunlarla İhvan taraftarları tutuklandı, çoğunun malvarlıklarına el konuldu, üst düzey yöneticileri de idama mahkûm edildi. Ancak bütün bu zulümleri 'ya sabır' diyerek sineye çektiler...Müslüman Kardeşleri, Türkiye'de Gülen Cemaati'ne benzetenler çok! Bu karşılaştırma ilk bakışta doğru gibi görünse de aslında çok yanlış? Hem siyasi ve İslami anlayış olarak hem de yapılanma şekliyle İhvan, Erbakan'ın öncülüğünü yaptığı Milli Görüş hareketine ve MSP'ye benzer. İki görüşün birbirinden etkilendiği de bir gerçektir...

Siyasal İslam'ı benimsemeyen Gülen Cemaati'nin İhvan ile tek benzerliği, son yıllarda ikisinin de maruz kaldıkları hukuksuzluk olsa gerek! Bugün Mısır'da İhvan, Türkiye'de ise Gülen Cemaati 'terör örgütü' suçlamasıyla itham ediliyor. İhvan'ın Mısır'da pençelediği

adaletsizliklerin bir benzerini 'Cemaat' de Türkiye'de yaşıyor. Farklı iki islam coğrafyasında düşünce, anlayış ve metot olarak birbirine hiç benzemeyen iki dini hareket, kendi devlet mekanizmaları tarafından ait olduğu topraklarda 'terör örgütü' olarak kategorize edildi. Yahudi lobisini arkasına alan Sisi, ABD'de İhvan'ı terör örgütü ilan ettirecek bir adım attı! Erdoğan da ABD nezdinde hem de defalarca 'Cemaat'in terör örgütü ilan edilmesi için girişimde bulunmuştu. Ancak ABD, Türkiye'nin tezlerini 'delilsiz' bularak kulak asmayınca, bu kez devreye Yahudi avukatlar grubu girdi. Şimdi onlar Cemaat'i terör örgütü' ilan ettirme görevini üstlendi... Bakalım Yahudi dostlarının da yardımıyla Türkiye, Gülen Hareketi'ni bu kategoriye sokmayı başarabilecek mi? İki hareketin aynı zaman diliminde başına gelenleri yan yana koyduğumuzda, gel de bunun ardında 'uluslararası bir üst akıl' arama... Ne dersiniz?"

vi. 20/10/2016 tarihli "*Fuat Avni Yeter, Kandırma Milleti!*" başlıklı yazı

"Fuat Avni'ye ben kısaca 'gulyabani' diyorum! Yazdıklarını da 'hayal mahsulü' olarak görüyorum. Ama iki yıldır milleti 'keklemek'te pek bir mahir. 1 Kasım'a kadar 'AKP bitti bitiyor, işin sonu Saray'da selfie' türünden tweet'leriyle milleti üttü durdu! İki ay sonra ortaya çıkınca yüzlerce küfür yedi yazdıkları çıkmayınca madara oldu. Ha, hakkını yemeyelim, 'içeri'den haber aldığı dönemlerde önceden yazdığı birçok operasyon tweet'i gerçek çıktı. O da bunun getirisiyle hayal satıcılığı yaptı! Gerçi 1 Kasım'da yazdıkları çıkmayınca madara oldu. Zaten bu yüzden de ortalıkta yoktu! Sözcü yazarı E.Ç'nin 'Neredesin Fuat Avni?' yazısından sonra gaza gelmiş olacak ki önceki gece tekrar yazmaya başladı... Rakamlarla FETÖ'de büyük çöküş gulyabani ilan etti. Yine hedefinde Saray vardı... Attıkça attı! Erdoğan ile Davutoğlu arasında, onun bahsettiği türden çatışma var mı bilemiyorum... Ama Erdoğan muhalifleri, boşuna bu 'gulyabani'nin sözlerine umut bağlamasın! Yoksa yine büyük hayal kırıklığı yaşarlar. Benden söylemesi..."

22. Başvurucunun *Twitter* isimli sosyal medya platformundaki paylaşımlarından iddianamede yer verilenler şöyledir:

- 4/7/2013 tarihinde: "*Beklenen gelişme! Mısır'daki askeri darbeden sonra bazı yazarlar, yine-yeniden Erdoğan'a bak senin de sonun böyle olur demeye başladı"*

- 3/9/2015 tarihinde (fuatavni ile ilgili olarak): "*Gulyabani yine çıkmış sallıyor ama fena saçmalıyor, nasıl olsa kandıracağı yüzde 50.5 var!"*

- 3/9/2015 tarihinde: "*Yemin ederim, gulyabani gibi oldu bu yaratık geceleri çıkıyor."*

- 6/3/2016 tarihinde: "*Cemaatin polisi, askeri, savcısı olmamalı! Polisin, askerinin, savcının da cemaati olmamalı ama insaflı olmalı"*

- 15/3/2016 tarihinde (BBC'nin "*Cemil Bayık Times'a konuştu: 'Erdoğan'ı ve AKP'yi devirmek istiyoruz"* şeklindeki paylaşımı üzerine): "*Demokrasiyi terör örgütüne boğdurmayız"*

- 2/6/2016 tarihinde: "*Ey Fuat Avni; kimsen çık ortaya! Cemaatten mi? MİT'ten mi? İn misin cin mi? Sarayda mısın? Köşkte mi?"*

- 18/7/2016 tarihinde: "*Hainler halkı vurun diyor işte kan donduran yazışmalar"*

23. İddianamede; başvuruçunun 2013 yılı Aralık ayı itibarıyla Bank Asyadaki para olmayan hesabına 2014 yılı Ocak ayından itibaren 15.956 TL'den başlayıp 2015 yılı Aralık ayı itibarıyla 57.757 TL'ye varacak şekilde para yatırmış olduğu belirtilmiştir.

24. İddianamede, *Fuatavni* adlı FETÖ/PDY ile iltisaklı *Twitter* hesabından 17/2/2014 tarihinde "17 Aralık operasyonunda sonra tamamen dizayn edildi. HT [Habertürk TV] Genel Yayın Yönetmeni O.U. görevinden alınıp izne gönderildi. ; Haber müdürü C.U. pasif bir göreve atandı. G.Y.Y [Genel Yayın Yönetmeni] yardımcısı Abdullah Kılıç haberdan uzaklaştırılarak Show Tv'ye gönderildi..." şeklinde *tweet* atıldığı, böylelikle başvuruçunun FETÖ/PDY tarafından sahiplenildiği ileri sürülmüştür.

25. İddianamede yer alan tanıkların soruşturma aşamasındaki beyanları şöyledir:

i. Tanık M.Y.nin beyanı

"Ben 2014 yılı Temmuz ayında Habertürk televizyonunda haber editörü olarak çalışmaya başladım işe girmem benim tanıdığım olan ve kanal sahibinin de yakın tanıdığım olduğunu bildiğim F.S. aracılığı ile işe başlamıştım. İşe başladığımda haber müdürü C.U., haber koordinatörü Abdullah Kılıç genel müdür ise O.U.ydu. İşe başladıktan kısa bir süre sonra kanalda o dönem cemaat tabir edilen gruba mensup bir yapılanmanın olduğunu fark ettim. Hatta bu durumu zaman zaman açıktan dile getirdim. Normal işte sabah 9.00 9.30 gibi haber toplantısı yapılır. Yapılan bu toplantıya editörler, birim şefleri, haber koordinatörü haber müdürü ve genel yayın yönetmeni katılır. Genel yayın yönetmeninin olmadığı durumda onun yerine haber koordinatörü onun görevini yerine getirir ve bu toplantıda muhabirlerin sahada yakaladıkları haberleri birim şefleri aracılığıyla sunması toplantıya katılanların görüşlerinin alınması nihayetinde genel yayın yönetmeni veya yerine toplantıya katılmış olanın onayı ile yapılacak haberler ile ilgili kararlar verilir. Kararlar alındıktan sonra birim şefleri aracılığı ile muhabirlere dağıtım yapılır ve haberlerin hazırlanmasına geçilir. Çalıştığım dönemde 17/25 Aralık sürecini kanalda yaşadım. Bu dönemde yine aynı kanalda çalışan yukarıda isimlerini verdiğim Abdullah Kılıç'ın onayından geçmeyen hiçbir haber girme imkanı yoktu. Bu kişilerde karşılaştığım birkaç örnekten anladığım üzere bahsettiğim cemaat tabir edilen yapılanmanın amacı doğrultusunda haberler yapılmasını sağlamaktaydı. Benim hatırladığım ve böyle bir yapılanma olduğunu öğrendiğim örneklerden bazılarını anlatmak isterim. 17/25 Aralık sürecinden önceki dönemde Hakkari'de bahar aylarında terörün olmadığı, çözüm sürecinin faydalı olduğu, şehit haberlerinin gelmediği vatandaşın dağlarda piknik yapabildiğine ilişkin görüntülü bir haber geldi. Ben haberin yayınlanmasını istediğimde Abdullah Kılıç bu haberin yayınlanmasına istemedi. Doğrulanmamız gerektiğini söyledi. Ben de görüntüleri olan güncel ve ajansın onayından geçmiş bir haberin doğrulanmasına gerek olmadığını, bu haberin doğrulanmasının arandığı takdirde kanalda birçok haberin yapılamayacağını, bu durumun olağan işleyişe aykırı olduğunu söyledim. Çok ısrarım üzerine normalde çözüm süreci şartlarında 10-15 dakika işlenmesi gereken haber 30 saniye kadar etkisiz işlendi ... 17/25 Aralık sürecinde bu yapılanmayı net olarak görme imkanım oldu. 17 Aralık günü sabah saat 9 gibi ben işe geldim. Normalde Abdullah Kılıç O.U. ve C.U. daha geç saatlerde gelmelerine rağmen o gün erkenden gelmişlerdi. Yine normalde odalarında olup telefonla işlerini yürütmelerine rağmen o gün editör masasında bizzat bulundular ve yönettiler. Ellerinde 17 Aralık'la ilgili fezleke PDF ortamında vardı. Ben ve diğer editörler bu fezlekeye bakmak istediğimizde göstermediler o arada B.C. adliye muhabiriydi ve tüm veriler B.C. üzerinden gelmekteydi. Hatta Abdullah Kılıç O.U., C.U. da bize 'B.C. bir son dakika bilgisi veriyorsa mutlaka girin, o Doğrusunu verir.' şeklinde talimatları vardı. 17 Aralık fezlekesinin sabahın o saatinde elde olması haberciliğin olağan akışına aykırı bir durumdu. Yine 25 Aralık sürecinde akşam 17 bülteninin sorumlu editörü bendim lütfen

devam ederken ekranda 25 Aralık fezlekesi ile ilgili gözaltı kararı verildi. Son dakika haberinde 'aralarında başbakanın oğlunun da olduğu çok sayıda iş adamı hakkında gözaltı kararı verildi' şeklinde son dakika bandı vardı. Benden habersiz normalde bu haberi girmesi mümkün değildi. Ben görünce yanımda bulunan C.U.ya kimin girdiğini sordum. Haberi olup olmadığını belirtip O.U.'ya sormamı söyledi. O.U.yu aradım. Haberi olmadığını belirtti. Abdullah Kılıç'a sormamı söyledi. Abdullah Kılıç da bilmediğini söyledi. Bu konu ile ilgili Anadolu Ajansı'ndan İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'nın bu gözaltı kararlarının olmadığına dair resmi açıklama geldi. Gözaltı kararı haberini ilk bizim kanal duyurmuştu. Bu konuyla ilgili Abdullah Kılıç, O.U., C.U. ile tartışmalar yaşadım. Başsavcıdan açıklaması da diğer tüm kanallarda yayınlanmasına ve Anadolu Ajansı'nın resmi sitesinde düşmesine rağmen Habertürk'te verilmedi. Ben haberin verilmesini istedim. Ancak C.U. haberin adliye muhabiri olan B.C.den doğrulatilmasını istedi. Ben B.C.ye ulaşamadım. Açıklama başsavcılığın resmi internet sitesinde de yayınlanınca haberi vermek zorunda kaldılar.

Bahsedilen gözaltı kararı Habertürk dışında ana akım medya olarak tabir edilen CNN, NTV gibi hiçbir kanalda verilmedi. Yine 17 Aralık sürecinden sonra benim sorumlu yayın editörü olarak görevli olduğum bir bültende yayına bağlanan muhabir Hakan Şükür'ün istifa mektubunu okudu. Sadece bizim kanalda okundu. Ben okuyan muhabire yayını kesmesini mektubu okumamasını ısrarla söylememe rağmen devam etti. Hatta ben reji üzerinden muhabiri yayından almak istediğimde O.U. yanıma gelerek okumaya devam etmesini yayının bu şekilde durdurulmasının uygun olmadığını söyledi. Mektubun içeriği manifesto niteliğindedeydi sonradan o mektubu yurt dışına kaçmış olan F.M.nin hazırladığı yönünde bilgiler ortaya çıktı. Basın camiasında herkes birbirini tanır. Somut delil olmasa dahi söylentiler dolaşır. Bir dönem TRT'nin FETÖ'nün eline geçtiğini herkes bilmekteydi. Hatta basın camiasında cemaatten değilsen TRT'ye başvurma şeklinde söylentiler de dolaşırdı. Yine yukarıda bahsettiğim isimlerin de örgüt mensubu olduğunu basın camiasında çalışan herkes söylerdi. Şu anda aklıma gelmeyen çok sayıda anlattığım örneklere benzer haberler, olaylar çalıştığım dönemde yaşandı. Hatta F.M., B.K., M.K. ve benzeri örgütün tanınmış basın elemanlarını o dönemde çeşitli bahanelerle sık sık Habertürk ekranlarında çıkartmaya başladılar. Benim çalıştığım dönem ile ilgili bildiğim ve gördüğüm bunlardan ibarettir."

ii. Tanık S.K.nın beyanı

"Ben Habertürk televizyonunda 2013 yılı Şubat ayı ile Kasım ayları arasında kültür sanat editörü olarak çalıştım. Benim bağlı olduğum birimin sorumlusu Abdullah Kılıç idi. Abdullah Kılıç yaptığımız haberlerin özellikle bugün FETÖ olarak adlandırılan o gün cemaat tabir edilen grubun lehine olması yönünde çalışırdı. Bu yönde yapılan haberleri süzgeçten geçirirdi. Benim hatırladığım o dönemde Fethullah Gülen'in şiirleri ile ilgili bir albüm çıkmıştı. Bu albümü mutlaka tanıtmanız gerektiğini söyledi. Hatta ben sanatsal değeri çok yüksek olan başka haberler olduğunu söylememe rağmen bunu mutlaka yapmalıyız dedi yine benim gitmiş olduğum programlarda örneğin N.A. ile gitmiş olduğum programda ısrarla cemaatin dershaneleri ile ilgili soru sormamı benden istedi. Yine bir gün A.F.Y.yi Abdullah Kılıç'ın odasında gördüm. Benim gördüğüm esnada Abdullah Kılıç ayağını masaya uzatmıştı. yine hatırladığım bir haber toplantısında Uludere olayı sonrası devlet tarafından yaralananların veya ölenlerin ailelerine tazminat ödeniyordu. Bu esnada bir gazinin 'ben devlet için bacağımı verdim, devlet teröristlere bizden daha çok sahip çıkıyor.' şeklindeki bir görüntüsü kamera ile çekilmiş idi. Ben bu konuyu eleştirip şu anda çözüm süreci var devlet terörü bitirmeye çalışıyor şeklinde söylediğimde Abdullah Kılıç 'çözüm süreci zaten bitecek bu haberi girelim' şeklinde bayanlarda bulundu. Abdullah Kılıç ile birlikte O.U., R.B., C.U., Z.K. gibi isimler de aynı kurumda çalışıyordu. Çalışmaya başladığımızda bir süre sonra bugün örgüt kabul edilen FETÖ'ye mensup bu bahsettiğim

kişilerin faaliyetleri hissedilir şekilde görülmüyordu. Bunu somut bir şekilde gözle görmek mümkün değildir. Ancak örneğin 7 Şubat MİT krizinde Habertürk ekranlarında gerçekte olmadığı halde geçen son dakika haberlerinden ve 17 Aralık günü alışılmadık aksine C.U., O.U., Abdullah Kılıç'ın sabah 7 gibi kanala gelmiş olmalarından anlayabiliyoruz. Ben o dönemde çalışmıyordum. Ancak bu şekilde olduğunu gerek çalıştığım dönemde gerekse ayrıldığım dönemde arkadaşlardan defaatle duydum. Zaten çalıştığım dönemde bu kişilerin özellikle O.U.nun odasında sık sık toplandıklarını zaman zaman biz içeri girdiğimizde de konuştukları konuyu değiştirdiklerini gördüm. Çalışılan süreç içerisinde belli kişilerin FETÖ lehine faaliyette buldukları açık şekilde çalışanlarca anlaşılmasına rağmen bu konular ile ilgili somut bir delil elde etme imkanı yoktur. Ancak orada çalışan kişiler bu olayı rahatlıkla algılayabilirler. Hatırladığım kadarıyla Necip Fazıl'ın Adnan Menderes'ten yardım istemesi ile ilgili 2 Ocak 2013 tarihinde Abdullah Kılıç imzası ile bir haber yapılmıştı. Bu haber sonrasında Abdullah Kılıç 'Tayyip bey şimdi nasıl da küfür ediyordur üstadını nasıl da yerle bir ettim' şeklinde söylemlerde bulunuyordu. Bunu keyif alırcasına yapıyordu. Normalde böyle bir haber gazete manşetinde çıkmaz. Ancak bu haber manşeti yapılmıştı. Bu şekilde yukarıda bahsettiğim kişiler kendilerinden olmayan kişilere rahat çalışma imkanı tanımazlardı. Sonuçta 17 Aralık sürecinden bir ay kadar önce grubun başında olan F.S.nin beni işe almasına rağmen sebepsiz yere işime son verildi."

iii. Tanık Ö.T.nin beyanı

"Değişik kanallarda çalıştıktan sonra 2013 yılının Ocak ayında Habertürk televizyonunda editör olarak başladım. 2014 yılı şubat ayında tekrar ayrıldım. Habertürk'te çalıştığım dönemde O.U. yayın koordinatörü, A.K. haber koordinatörü, C.U. haber müdürü B.C. adliye muhabiri olarak görev yapıyordu. Çalıştığım süre içerisinde O.U.nun yayın koordinatörlüğünden genel müdür pozisyonuna geçti. Çalıştığımız ortamda ve medya camiasında insanlar büyük oranda birbirlerini tanır. Yukarıda ismini bahsettiğim insanların da bugün FETÖ olarak adlandırılan o gün cemaat tabir edilen grubun içerisinde olduğu yönünde geniş bir kanaat vardı. Gününü tam olarak hatırlamıyorum ancak benim saat 13 bülteninden sorumlu olduğum bir dönemde Abdullah Kılıç Fethullah Gülen'in vaazlarından üç dört dakikalık bir bölümü keserek internetten indirip haberde vermeme istedi. Haberin metni de hazır. Bize gelen haberlerin metin kısmını kontrol ederiz o haber hazır gelmişti. Ben o haberi girdim. Bu haber bir iki bülten verilip kaldırıldı zaman zaman bu şekilde haberleri Abdullah Kılıç ve C.U. bir iki bülten yaptırıp sonra tüm sistemden sildirirlerdi. Bu haberlerin verilmesinden biz bir yerlerden aldıklarını anlardık.

17 Aralık 2013 günü Gün Ortası bülteninde görevli olduğum bir esnada İstanbul'da büyük operasyon şeklinde üst başlık gelmişti. Ben bunu İstanbul'da operasyon şeklinde verdim. C.U. hemen gelerek müdahale edip büyük operasyon şeklinde vermemizi sağladı. O günlerde İstanbul'da yolsuzluk ve rüşvet operasyonu veya İstanbul'da büyük operasyon şeklinde başlıklar değişiyordu. Biz de bu durumdaki üst kademe o an için tartışma kimin baskın olduğu şeklinde fikir yürütüyorduk. Çalıştığımız ortamda O.U. ve Abdullah Kılıç'ın odaları ayrıydı. Biz masada çalışıyorduk zaman zaman C.U. yanımızdan ayrılıp O.U. ve Abdullah ile odada toplanırlardı yine şu anda 2 sayfadan ibaret İstanbul'da yürütülen operasyonda yeni görüntüler var' şeklinde başlayıp yine 'iddiaya göre ayakkabı kutusundaki bu paralar Halk Bankası genel müdürü S.A.nın evinde yapılan aramada bulundu. Yapılan araştırmada paraları taşıyan kişinin de soruşturmanın kilit isimlerinden işadami R.S.nin üyesi olduğu öne sürüldü' şeklinde biten bir haber metni birkaç bülten girildi. Bu haber 10-15 saniyelik bir görüntüye dayandırıldı. Görüntüde durdurulmuş bir taksi inceleme yapan bir polis memuru bagajda ayakkabı kutusu ve paralar vardı. Haber metnini C.U. bizim yanımızdan ayrılarak istihbarat şefi olan R.B.nin odasında yazdı. Habercilik tekniği olarak 10-15 saniyelik bir görüntüden böyle bir metin yazmak mümkün değildir. Kanaatimce haberin bu şekilde yapılması için C.U.ya birileri hem görüntü hem de

metni söyledi. Yine benim hatırladığım Hakan Şükür'ün istifa ettiği dönemde NTV'de alt yazı olarak Hakan Şükür Partisi'nden istifa etti şeklinde son dakika geçti. Diğer kanallarda da benzer haber verildiği halde Habertürk'te Hakan Şükür'ün istifa mektubu O.U. tarafından Ankara'dan canlı olarak yayına bağlanan muhabire tamamen okutuldu o dönemde O.U. genel müdüdü. Bu tür haberlere doğrudan müdahil olmayıp Abdullah Kılıç'a sorulmasını söylerdi. Ancak bu habere doğrudan müdahale etti bir süre sonra basından Hakan Şükür'ün istifa mektubunun kendisinin kaleme almayıp cemaat tarafından kaleme alındığı şeklinde haberler çıktı. Ben buna benzer hatırladığım çok sayıda olayların yaşandığını biliyorum."

iv. Tanık Y.Ç.nin beyanı

"Radikal gazetesinden Abdullah Kılıç kuruma haber koordinatörü olarak atandı. Abdullah Kılıç'ın gelmesinden sonra kurum örgütünün haber kanalı gibi çalışmaya başladı. Zaman zaman olmamış olayları son dakika olarak girer olay sonra gerçekleşirdi. Abdullah Kılıç geldikten sonra C.U.yu da getirdi. O.U., C.U. ve Abdullah Kılıç sürekli kendi aralarında zaman zaman toplantılar yaparlardı. Abdullah Kılıç geldikten sonra çalışanlar arasında o dönem cemaat tabir edildiği için 'cemaat istediği şekilde haberler yapılacak cemaat aleyhine haberler yapılmaz bu adamlar cemaatçi' şeklinde bir psikolojiye çalışanlar girdiler. Abdullah Kılıç sürekli o dönem için darbe mağdurları ile ilgili röportajlar yapılmasını istedi. Burada Ergenekoncuların darbe yapmaya çalışan insanlar olduğunu, darbenin çok kötü olduğunu yapılan soruşturmanın da bu yönüyle desteklenmesi gerektiğini ifade ederdi. Bu şekilde süreç devam etti. Abdullah Kılıç geldikten bir süre sonra yaşadığım bir olayı ayrıca anlatmak istiyorum. Kamuoyunda 7 Şubat MİT krizi olarak bilinen dönemde Abdullah Kılıç beni arayarak 'hemen yayına bağlanıyorsun MİT Müsteşarı Hakan Fidan'ın TK... numaralı uçak ile 14 numaralı koltukta ifade vermek üzere İstanbul'a yola çıktığını söylüyorsun' şeklinde söyledi. Ben kabul etmedim. İstihbaratını alıp ve teyit etmediğim bir bilgiyi canlı yayında söyleyemem. İstihbaratını aldıysanız siz söyleyin ya da sizden aldığım bilgiyi aktardığımı söyleyerek canlı yayına bağlanırım dedim. Abdullah Kılıç 'emrediyorum söyleyeceksin, yoksa seni işten atarım' şeklinde söyledi Ben kabul etmedim. Sonrasında olay kendisinin getirdiği M.G. isimli muhabir aracılığıyla kanalda yayın yapıldı. Akabinde K.T. beni aradı 'bu bilgiyi sen mi verdin bana öyle aktarıldı' dedi. Ben de bu konuda bilgim olmadığını K.T.ye söyleyip olanları anlattım. Bu olaya kadar K.T. yayınlara karışmazdı. Bu olaydan sonra olaylara el koyup hiçbir son dakika bilgisinin kendisinin haberi olmadan geçilemeyeceği talimatı verdi yine K.T.nin devreye girmesi ile beni işten atamadılar. Bu olaydan sonra K.T. örgüt adına manipülasyonlara izin vermemeye çalıştı ... süreç bu şekilde devam ederken Abdullah Kılıç ve O.U.nun beni pasifize etmesi sonucu ben kanaldan gazeteye geçmek zorunda kaldım. 2013 yılının sekizinci ayında doğum iznine ayrıldım. 17/25 Aralık sürecinde izinliydim. Sonradan duyduğuma göre bu dönemde de benim işten çıkartılmamı istemişler. Ancak K.T. buna onay vermemiş. Benim bildiğim K.T. örgütçü değildir Ancak kurumu idare etmek için zaman zaman müdahalelerde bulunur. O dönem cemaat tabir edilen örgüt mensupları bütün haberlere rahat ulaşabiliyorlardı. Bu amaçla Abdullah Kılıç kanala getirilmiş olabilir."

v. Tanık E.K.nın beyanı

"Ben 2009 yılı 2013 yılının sonlarına kadar Habertürk Televizyonunda haber müdür yardımcısı olarak görev yaptım. Benim göreve başladığım esnada haber müdürü O.U. idi. Yine gazetenin istihbarat başında ise R.K. vardı. Ben çalışmaya başladıktan sonra C.U., Abdullah KILIÇ, B.C., E.E. , E.E., N.A. ve R.B. de aynı kurumda çalışmaya başladılar. Normalde yapılacak haberler servislerden ve muhabirlerden geldiğinde önce sabah bir toplantı yapılır. Toplantıda haber müdürü toplantıya katılan editörleri sunum yaptığı haberlerin yayınlanıp yayınlanmayacağını onay verirdi. Bu onay verilmesi için sunum yapan editörün haberi okuyup bilgisayar sistemi üzerinden onay vermesi gerekiyordu. Editörün

onay verdiği haber prodüktöre verilir, prodüktör görüntüleri temin edip haber metni okutturup haberi hazırlar ve montajcıya verir. Montajcıda görüntüler ve sesi bir araya getirip haberin son halini verir. Sonrasında bu haber ekranda görünür. 7 Şubat MİT krizi öncesine kadar çalıştığım dönemde haberler yukarıda belirttiğim sisteme uygun şekilde süzgeçten geçip verildi.

7 Şubat MİT krizi esnasında ve sonrasında yukarıda bahsettiğim sisteme aykırı olarak editör masasına haberler bitmiş montajlanmış haliyle geliyordu. Haberin kaynağı belli değil idi. Sadece bu haber hazır kullanabilirsiniz deniyordu. Bu haberleri o dönemde C.U., Abdullah KILIÇ, O.U. ve R.B. getiriyordu. Yine aynı dönemde Ankara bürosunda elde edilen haberler öncelikle İstanbul'da bize yani editör masasına gönderilir. Bizim onay verdiğimiz haberler tekrar Ankara tarafından montajlama aşamasından geçirdi. O dönemde bu prosedür de kaldırıldı. Ankara masanından N.A. aynı şekilde hazırlanmış montajlı kullanıma hazır haberleri göndermeye başladı. Gelen haberleri her şeyi hazır olup bittikten sonra sunucunun önüne atarken yani montajlama aşamasında haberi görme imkanımız oluyordu. Bu aşamada zaten haberi girmemek gibi bir imkanımız yoktu. O dönemde bu şekilde gelen haberleri ile ilgili ben 'N.A. bunu göndermiş ancak sadece onun imzası var. Bizden geçmemiş siz biliyor musunuz' şeklinde zaman zaman itirazlarım oldu. C.U., Abdullah KILIÇ veya O.U. 'Biz biliyoruz. Haberleri gir' şeklinde söylüyorlardı. Bahsettiğim normal prosedürün dışına çıkılarak haber yapılması, sadece MİT krizi, çözüm süreci gibi o dönem cemaat tabir edilen yapının amacı doğrultusundaki haberler için geçerliydi. Hatta elinde bomba olan veya bomba yapan üç çocuk ile ilgili fotoğraf yanında haber yapılırken bomba yapılmasının eleştirilmesinde çok çözüm süreci eleştirilir şeklinde 'bunlarla mı masaya oturuluyor' şeklinde haber yapılırdı. Yani bombacılar yerine devletin yöneticileri yönelik bir haber yapıldı. Ben bu konuyu eleştirdiğimde C.U., A.K. ve O.U. bu haberi bu haliyle kullanmam gerektiğini söylediler. Ben kabul etmedim. Fotoğrafın başlı başına haber konusu olduğunu ayrıca devlet yöneticilerine yüklenmenin haberle ilgisi olmadığını belirttim. Biraz tartıştık bu olaydan bir kaç gün sonrada işime son verildi.

17-25 Aralık operasyonundan sonra o dönem cemaat tabir edilen yapı ile irtibatları fazlaca deşifre olduğu için C.U., Abdullah KILIÇ ve O.U. üçer beşer gün ara ile işten atıldılar."

26. İddianame İstanbul 25. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından kabul edilmiş ve dava Mahkemenin E.2017/67 sayılı dosyası üzerinden yürütülmeye başlanmıştır.

27. Cumhuriyet savcısı 31/3/2017 tarihli duruşmada başvuru da dâhil olmak üzere on üç sanığın tahliyesine karar verilmesini talep etmiştir. Mahkeme başvuru da aralarında olduğu yirmi bir sanığın tahliyesine karar vermiştir. Tahliye kararının gerekçesinin ilgili kısmı şöyledir:

"Sanıklar ... Abdullah Kılıç'ın üzerilerine atılı suçun vasıf ve mahiyeti, mevcut delil durumu, suç vasfının ileride sanıklar lehine değişme ihtimali, sabit ikametgah sahibi olmaları ve tüm dosya kapsamı dikkate alınarak sanıklar ve müdafilerinin tahliye taleplerinin kabulü ile başka suçtan tutuklu ve hükümlü değiller ise bu suçtan bihakkin tahliyelerine, bu hususun temin için Cezaevi Müdürlüğüne müzekkere yazılmasına, tahliyelerine karar verilen sanıklar hakkında CMK.nun 109-3-a maddesi kapsamında yurt dışına çıkış yasağı adli kontrol hükümlerinin uygulanmasına... [karar verildi.]"

28. Başsavcılık tarafından tahliye kararını müteakip başlatılan yeni bir soruşturma kapsamında başvuru hakkında aynı gün (31/3/2017 tarihinde) yakalama ve gözaltı kararı verilmiştir.

29. Başvurucu, tutuklu olduğu ceza infaz kurumundan tahliye edildikten sonra İstanbul Emniyet Müdürlüğünde (Emniyet) on dört gün gözaltında tutulmuş ve 13/4/2017 tarihinde Emniyette ifade vermiştir.

30. Başsavcılık 14/4/2017 tarihinde, başvurucuyu bu kez anayasal düzeni ve hükûmeti cebren değiştirme ve yıkmaya teşebbüs suçlarından tutuklanması istemiyle sulh ceza hâkimliğine sevk etmiştir. Tutuklamaya sevk yazısında; başvurucunun Zaman ve Meydan gazetelerinde çalıştığı, 21/11/2012-23/11/2012 tarihleri arasında yurt dışında bulunduğu, aralarında FETÖ/PDY yöneticilerinin de bulunduğu bazı kişilerle irtibatının olduğu, örgüt lideri Fethullah Gülen'in talimatı üzerine örgüte ait banka olan Bank Asyanın kurtarılması için 2013 Aralık ve 2015 tarihleri arasında Bankaya para yatırdığı, Zaman gazetesine, Bugün gazetesine ve Kanaltürk'e kayyım atanması sonrasında protesto gösterilerinin yapıldığı yerlerin çevresindeki bazı istasyonlarından başvurucunun telefon sinyalinin alındığı belirtilmiştir.

31. Sorgu tutanağında, İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığınca tanzim edilen evrak ve eklerinin başvurucuya okunduğu ve isnat edilen suçlamanın anlatıldığı belirtilmiştir. Başvurucu, haklarını anladığını ve müdafileriyle birlikte savunmasını yapacağını beyan etmiştir. 14/4/2017 tarihinde İstanbul 2. Sulh Ceza Hâkimliği başvurucunun anayasal düzeni ve hükûmeti cebren değiştirme ve yıkmaya teşebbüs suçlarından tutuklanmasına karar vermiştir. Tutuklama kararının gerekçesinin ilgili kısımları şöyledir:

"...Abdullah KILIÇ'ın zaman gazetesinin kültür sanat muhabirliği yaptığı, daha sonradan örgüte ait meydan gazetesinde çalıştığı, dosyada bulunan iletişim tespit kayıtlarından anlaşıldığı üzere bu şüphelinin örgütün üst düzey yapılanmasında bulunan molla heyeti üyesi olan H.B.Ö. ve T.B. gibi kişilerle yoğun bir telefon görüşmelerinin bulunduğu, aynı şekilde bu şüphelinin diğer örgüt üyeleri olan E.Ş., B.Ş., A.F.Y. ve F.S. gibi bir çok kişiyle iletişiminin bulunduğu, örgüt lideri Fethullah Gülen'in talimatı üzerine örgüte ait banka olan Bank Asyanın kurtulması için 2013 Aralık ve 2015 tarihleri arasında bankaya para yatırdığı, örgütsel bir eylem olarak zaman gazetesi, bugün TV, Kanaltürke kayyum atanma sürecinde örgüt liderinin talimatı doğrultusunda vatan caddesi emniyet müdürlüğü ve zaman gazetesinin bulunduğu binalara giderek burada protesto eylemlerine katıldığı, toplumda bir anlamda 'özgür basın susturulamaz' şeklinde algı oluşturulmasının hedeflendiği, bu kapsamda toplumda ve basında mağduriyet algısı oluşturulması hedeflendirildiği, ... anlaşılma ile tüm şüphelilerin FETÖ/PDY silahlı terör örgütünün basın-yayın ve medya yapılanmasında faaliyette buldukları bu kapsamda eylem ve fikir birliği içerisinde hareket ettiği, darbe girişimi eylemlerinin etki ajanlığı görevini ifa ettikleri dikkate alınarak üzerlerine isnat edilen TCK 309 fıkra 1 ve 312 fıkra 1 maddesindeki suçlar ilişkin kuvvetli suç şüphesinin bulunduğu, suçların katalog suçlar arasında yer aldığı, suçların alt sınırları dikkate alındığında adli kontrol hükümlerinin yetersiz kalacağı, anlaşılma ile isimleri belirtilen şüpheliler ... Abdullah Kılıç'ın ... CMK.100 ve devamı maddeleri uyarınca ayrı ayrı tutuklanmalarına... [karar verildi.]"

32. Başvurucu hakkında 5/6/2017 tarihinde ikinci soruşturma kapsamında iddianame düzenlenmiştir. İddianamede; FETÖ/PDY'nin, elinde bulundurduğu medya organları ile algı operasyonları yaptığı, başvurucunun da örgütün amacı doğrultusunda gerek yazılı gerek görsel medyada gerekse internet ortamında algıya yönelik eylemler yaptığı, örgütün algı faaliyetlerine katılarak anayasal düzeni ortadan kaldırmaya teşebbüs etme, Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını engellemeye teşebbüs etme suçunu işlediği iddia edilmiştir.

33. İddianamede başvurucunun FETÖ/PDY ile bağlantılı olan ve *ByLock* kullanan kişilerle irtibatının olduğu, bu kapsamda başvurucu tarafından kullanıldığı değerlendirilen GSM hattının FETÖ/PDY'nin Hava Kuvvetleri imamı olduğu tespit edilen firari şüpheli A.Ö.nün kaçmasına yardımcı olduğu gerekçesiyle başka bir soruşturma kapsamında tutuklanan E.Ş. ile, örgüt adına Las Vegas ve Pensilvanya'da olduğu tespit edilen şahıslarla irtibatı bulunan kişilerle, FETÖ/PDY'nin Ruanda sorumlusu olduğu ileri sürülen İ.Ç. (iş adamı) ile, Fetullah Gülen'e doğrudan bağlı olan molla heyeti üyesi olduğu değerlendirilen H.Ö. ile, örgütün Kuzey Irak ve Ortadoğu imamı olduğu ileri sürülen T.B. ve firari konumda olan birçok FETÖ/PDY üyesi ile, örgütün gizli haberleşme programı olan *Bylock*'u kullandığı tespit edilen birçok üst düzey kamu görevlisi ile irtibatının olduğu ileri sürülmüştür. Ayrıca başvurucunun Zaman ve Meydan gazetelerinde çalıştığı, 21/11/2012-23/11/2012 tarihlerinde yurt dışında bulunduğu, örgüte ait banka olan Bank Asyanın kurtulması için örgüt lideri Fethullah Gülen'in talimatı üzerine 2013 Aralık ve 2015 tarihleri arasında Bankaya para yatırdığı, bu kapsamda 31/12/2013 ile 24/12/2014 tarihleri arasında para artışı olan şahıslar listesinde olduğu, Zaman gazetesi, Bugün gazetesi ve Kanaltürk'e kayyım atanması sonrasında protesto gösterilerinin yapıldığı yerlerin çevresindeki baz istasyonlarından başvurucunun telefon sinyalinin alındığı şeklinde tespitlerde bulunulmuştur.

34. İstanbul 25. Ağır Ceza Mahkemesi (Mahkeme) tarafından 16/6/2017 tarihinde iddianamenin kabulüne karar verilmiş ve E.2017/223 sayılı dosya üzerinden kovuşturma aşaması başlamıştır. Mahkeme 18/8/2017 tarihli duruşmada, E.2017/67 sayılı dava dosyası ile bu dava dosyası arasında şahsi, hukuki ve fiilî bağlantı bulunduğu gerekçesiyle davaların birleştirilmesine; davanın E.2017/67 sayılı dava dosyası üzerinden yürütülmesine ve başvurucunun tutukluluk hâlinin devamına karar vermiştir.

35. Başvurucunun her iki dava kapsamında kendisine yöneltilen suçlamalara ilişkin savunmaları özetle şöyledir:

i. Başvurucu; 2015 yılı Aralık ayı itibarıyla Bank Asyaya 57.700 TL para yatırdığının doğru olmadığını, 57.700 TL'nin Meydan gazetesinde on bir ay çalışması karşılığında aldığı ücret olduğunu, gazete Bank Asya ile çalıştığı için on bir ay boyunca aldığı ücretin bu Bankadaki hesabına yatırıldığını, bu paranın çoğunu çektiğini, 2014 yılı Ocak ayında Bank Asyaya yatırdığı 15.900 TL'nin kızının koleji için olduğunu, işsiz kaldığı takdirde kızının öğreniminin aksamaması için 6-7 aylık kolej ücretini peşin yatırdığını belirtmiştir. Ayrıca çalıştığı kurum ve kızının okulu nedeniyle mecburen bu Bankayla parasal ilişkiye girdiğini, bu Bankaya talimatla para yatırmasının söz konusu olmadığını, söz konusu paraları çocuğunun okul taksiti için yatırdığını, Bank Asyaya yatırdığı 1.000 TL'nin kızının okuldaki yemek ücreti olduğunu, 5.000 Doların da yine okul taksiti olduğunu savunan başvurucu MASAK (Mali Suçları Araştırma Kurulu) raporunda da bu paranın okul taksiti olarak kesildiğinin anlaşıldığını, bu parayı yatırdığı esnada çeşitli bankalarda daha fazla miktarda parasının olduğunu, talimatla hareket etseydi bu paraları da Bank Asyaya yatırması gerektiğini, bilirkişi raporunda da para akışının hayatın olağan akışına uygun olduğunun belirtildiğini ifade etmiştir.

ii. Başvurucu; S.K.nın beyanı ile ilgili olarak kumpas olduğu ortaya çıkan Ergenekon, Balyoz, Oda TV gibi davalarda yapılan hukuksuzlukları ortaya koyan haberler yaptığı için A.F.Y. ile aralarında husumet olduğunu, aleyhine haberler yaptığı bir kişiyle bu şekilde bir araya gelmesinin mümkün olmadığını, böyle bir

görüşmenin olduğuna ilişkin bir delilin ortaya konulmadığını, kendisini basından gizleyen bir kişinin kanalın haber merkezine gelmesinin hayatın olağan akışına aykırı olduğunu belirtmiştir. Dershanelerle ilgili olarak o dönemde Hükümetin yanında bir yayın politikası izlediklerini, bu konuda birçok kez Millî Eğitim Bakanı'nı ve bu Bakanlığın Müsteşarı'nı yayına çıkardıklarını, dershanelerle ilgili yoğun tartışmaların olduğu bir dönemde Millî Eğitim Bakanı ile röportaj yapmanın doğal bir durum olduğunu ileri sürmüştür.

iii. Başvurucu; 17 Aralık'ta saat yedide kanalda olduğu iddiasının kaynağının M.Y. olduğunu, bu kişinin de daha sonra yanıldığını ve tuzağa düşürüldüğünü söyleyerek ifadesini geri çektiğini belirtmiştir.

iv. Başvurucu; Y.Ç.nin Millî İstihbarat Teşkilatı (MİT) Müsteşarı ile ilgili iddiasının tamamen uydurma olduğunu, böyle bir konuşma yapmadıklarını, böylesine kritik bir dönemde MİT Müsteşarı'nın tarifeli uçakla yolculuk yapmasının zaten mümkün olamayacağını, bu konuyla ilgili olarak tanık E.K.nin da belirttiği üzere kendisinin bir dahlinin olmadığını, Genel Yayın Koordinatörü S.T.nin bilgisiyile haberin girildiğini, bu haberin de sadece son dakika bilgisi olarak verildiğini, iddia edildiği gibi muhabire bir haber yaptırılmadığını, adı geçen muhabiri de kendisinin işe almadığını, daha önce kanalda çalışan bir kişi olduğunu ifade etmiştir. Başvurucu ayrıca MİT Müsteşarı'nın ifadeye çağırılması ile ilgili ilk haberi Hürriyet gazetesinin yaptığını, diğer kanalların aksine MİT Müsteşarı'nın ifadeye çağırılmamasının ilk olarak Habertürk'te yer aldığını, kendisinin de canlı yayına çıkarak MİT Müsteşarı'nın gözaltına alınmadığını ve böyle bir şeyin mümkün olamayacağını söylediğini dile getirmiştir. Başvurucu, Kanalın yayın politikasının değiştiği iddiasının da hiçbir temele dayanmayan soyut bir iddia olduğunu, böyle bir şeye diğer üst yöneticilerin izin vermeyeceğini, üst yönetimin bilgisi dışında bir faaliyetin yapılamayacağını, Y.Ç.nin iddia ettiği gibi bir pasifize etme olayının olmadığını, o dönemde bütün muhabirleri kapsayan birtakım değişikliklerin yaşandığını, bunun da yöneticilerin kararı olduğunu savunmuştur.

v. Başvurucu, Ö.T.nin ifadesinde geçen Fetullah Gülen vaazı iddiasıyla ilgili olarak Fetullah Gülen'in bir konuşmasından kısa bir bölümün haber yapıldığının doğru olduğunu, ancak haberde bir vaaza değil Fetullah Gülen'in çözüm sürecine destek niteliğindeki açıklamalarına yer verildiğini ve bu açıklamaların pek çok kanalda da yayımlandığını, Fetullah Gülen'in herkesçe din adamı olarak görüldüğü bir dönemde böyle bir haber yapmanın suç olamayacağını belirtmiştir.

vi. Başvurucu, FETÖ/PDY üyesi olduğuna yönelik somut hiçbir kanıt sunulmadığını, tanık anlatımlarının hukuka aykırı bir şekilde hissiyata, soyut açıklamalara dayandığını, Habertürk televizyonunda FETÖ kadrolaşması yaptığı iddiasının da gerçeği yansıtmadığını; A Haber, Kanal 7, Ülke TV, Kanal 24 gibi değişik kanallarda çalışan kişilerin editör olarak alındığını hatta bu kişilerin mevcut davada aleyhine tanık olduğunu ifade etmiştir.

vii. Başvurucu, yazılarının ve paylaşımlarının herhangi bir suç unsuru içermediğini, *cemaat* veya *Gülen hareketi* tabirini kullanmasının yazıların yazıldığı dönem itibarıyla suç olmadığını, bu konudaki netliğin darbe girişiminden sonra ortaya çıktığını, yazısının Fetullah Gülen'in *Twitter* hesabında yayımlanmasının kendi bilgisi dâhilinde olmadığını, bu hesabı takip etmediğini, bu nedenle

suçlanamayacağını, iddialara konu yazı ve sosyal medya paylaşımları dışında bunların zıddı mahiyette paylaşımlarının da bulunduğunu, FETÖ/PDY aleyhine birçok haber yaptığını ifade etmiştir.

viii. Başvurucu, FETÖ/PDY'ye müzahir gazetelerde çalışması nedeniyle suçlanmasının çalışma ve sözleşme hürriyetine, "*kanunsuz suç ve ceza olmaz*" ilkesine ve Yargıtay kararlarına aykırı olduğunu, çalıştığı dönemde bu gazetelerin yayın yapmasına izin verildiğini, çalıştığı kurumun ileride terörle bağlantılı olarak suçlanacağını bilemeyeceğini, FETÖ/PDY'nin devlette kadrolaşmasını eleştiren yazısının yayımlanmaması nedeniyle 6/3/2016 tarihinde Meydan gazetesinden istifa ettiğini vurgulamıştır.

ix. Başvurucu, telefon görüşmeleriyle ilgili olarak H.Ö.nün 2010 yılına kadar Zaman gazetesi yayın danışmanı olduğunu, bu kişi ile de en son görüşmesinin 2007 yılında gerçekleştiğini, bir yayın danışmanın bir vesile ile aramış olmasının gazeteciliğin ve hayatın olağan akışına uygun olduğunu belirtmiştir. T.B. isimli kişiyi ise tanımadığını, görüştüğü iddia edilen telefon numarasının oğlu tarafından kullanıldığını, T.B. isimli şahsın oğlu ile kendi oğlunun bir yıl aynı okulda okuduklarını, bu telefon görüşmelerinin de çocukların kendi aralarında yaptığı görüşmeler olduğunu, telefonların babaların üzerine kayıtlı olduğunu, oğlunun sınıf arkadaşlarıyla birçok telefon görüşmesinin bulunduğunu belirtmiştir. İ.Ç. adlı kişiyle ilgili olarak ise bu kişiyi tanımadığını, İ.Ç.nin kardeşinin tanıdığı bir muhabir olduğunu ve telefon numarasının da İ.Ç. adına kayıtlı olmasına rağmen muhabir olan bu kişi tarafından kullanıldığını, dolayısıyla İ.Ç. ile değil kardeşiyle konuştuğunu belirtmiştir. Diğer telefon görüşmelerindeki kişilerin çoğunun gazeteci olduğunu, bu kişilerde *ByLock* olduğunu ve bu kişiler hakkında daha sonra soruşturma açılacağını bilemeyeceğini, görüşmelerinin habercilik faaliyeti kapsamında hayatın olağan akışına uygun görüşmeler olduğunu ileri sürmüştür.

x. Başvurucu, FETÖ/PDY lehine yapılan gösterilere katıldığı iddiasıyla ilgili olarak ise anılan tarihlerde bu gösterilere kesinlikle katılmadığını, gösterilere katıldığına ilişkin fotoğraf, video vb. herhangi bir delil olmadığını, evinin gösteri yapılan yerlere yakın olması ve bu yerlerin merkezî konumda bulunması nedeniyle telefonundan sinyal alınmasının normal olduğunu ifade etmiştir.

36. Mahkeme 8/3/2018 tarihinde başvurucunun Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını engellemeye teşebbüs etme suçlarından beraatine, bu suçlar yönünden tutukluluk hâlinin kaldırılmasına, silahlı terör örgütüne üye olma suçundan ise 6 yıl 3 ay hapis cezası ile cezalandırılmasına ve hükümlerle birlikte tutuklanmasına (tutukluluğun devamına) karar vermiştir. Mahkûmiyet kararının gerekçesinin ilgili kısmı şöyledir:

"Sanık Abdullah Kılıç 2004-2011 yılları arasında 7 yıl Zaman gazetesinde, 2015'den sonra da Meydan gazetesinde çalışmıştır. Adı geçen her iki gazete de FETÖ/PDY silahlı terör örgütüne ait ve bu örgütün amacı doğrultusunda yayın politikasına sahip yayın araçlarıdır. Her iki gazete de örgüte aidiyeti ve irtibatı nedeniyle Kanun Hükûmünde kararname ile kapatılmıştır.

Sanık, FETÖ/PDY'nin propaganda organlarından olan Meydan Gazetesinde 26.02.2016 tarihinde yazdığı 'Üst aklın 'Cemaati' yok etme projesi!' başlıklı yazısında o tarih itibarıyla silahlı terör örgütü olduğu herkes tarafından bilinen FETÖ/PDY'yi 'cemaat'

olarak nitelemiş, Mısır'da İhvan'ın, Türkiye'de ise Gülen Cemaati'nin 'terör örgütü suçlamasıyla itham edildiğini, İhvan'ın Mısır'da peçeleştirdiği adaletsizliklerin bir benzerini 'Cemaat'in de Türkiye'de yaşadığını ifade ederek terör örgütünü masum göstermeye çalışmış, terör örgütünü dini hareket olarak göstermiş, Cumhurbaşkanını ABD nezdinde defalarca Cemaat'in terör örgütü ilan edilmesi için girişimde bulunması nedeniyle eleştirmiş, sanığın bu yazısı FETÖ/PDY örgüt lideri Fethullah Gülen'in www.twitter.com isimli web sitesinde yer alan onaylı Fethullah Gülen@FGulencomTR hesabı üzerinden paylaşılmıştır.

FETÖ/PDY'nin propaganda organlarından olan meydangazetesi.com.tr adresinde 20 Kasım 2015 tarihinde 'Cemaatin malı deniz, yemeyen keriz' başlığı ile yazdığı yazısında devletin önce Bankasya'yı batırmak istediğini, başaramayınca el koyduğunu, kul hakkı yemenin bu dünyada telafî edilemeyeceğini ifade etmiş, Kanaltürk, Bugün TV, Bugün ve Millet gazetelerinin de içinde olduğu İpek Koza Grubu'na kayyum atanmasını, Samanyolu Grubu'nun tüm TV kanallarının uydudan çıkartılmasını ve terör örgütüne yönelik işlemleri hukuksuzluk ve gasp olarak nitelendirmiş, cemaat olarak gösterdiği örgüt üyelerinin iş yerlerine kayyum atanması ve mal varlıklarına tedbir konulması işlemlerini gasp ve çökme olarak belirterek 'Devlet malı deniz, yemeyen keriz' anlayışının 'Cemaat malı deniz, yemeyen keriz' görüşüne dönüştüğünü iddia etmiştir.

FETÖ/PDY'nin propaganda organlarından olan meydangazetesi.com.tr adresinde 09 Ekim 2015 tarihinde 'eyyy RTÜK Eyyy Muhalefet Keyfiniz Bilir!' başlığı ile yazdığı yazısında; Kanaltürk TV, Bugün TV, Samanyolu TV, Irmak TV, Yumurcak TV gibi televizyonların da aralarında bulunduğu 7 kanalın Digitürk platformundan çıkarılmasını eleştirmiş, Digitürk'ün kapatılması için RTÜK'teki muhalifleri göreve çağırmıştır.

A.kiliç@meydangazetesi.com.tr adresinde 20 Ekim 2015 tarihinde 'Eşkiya Uyduya Hükümdar Olmaz!' başlığı ile yazdığı yazısında; örgüte ait televizyonların TÜRKSAT uydusundan çıkarılması nedeniyle AK Parti'yi ağır bir dille eleştirmiş ve örgüt jargonuyla 'eşkiya uyduya hükümdar olmaz!...' sözleriyle hükümeti ve Cumhurbaşkanı'nı küçük düşürmeye çalışmıştır.

A.kiliç@meydangazetesi.com.tr adresinde 16 Ekim 2015 tarihinde 'Sıkıysa yaz, çiz ya da konuş!' başlığı ile yazdığı yazısında yine FETÖ/PDY silahlı terör örgütüne ait Kanaltürk, Bugün ve Samanyolu televizyonlarının uydudan ve platformlardan çıkarılmasını seçim öncesinde muhalefetin susturulması olarak göstermiştir.

Örgütün kara propaganda hesabı olan Fuatavni hesabından 17 Şubat 2014 günü '17 Aralık operasyonunda sonra tamamen dizayn edildi. HT Genel Yayın Yönetmeni O.U.nun görevinden alınıp izne gönderildi. ; Haber müdürü C.U. pasif bir göreve atandı. GYY yardımcısı Abdullah Kılıç haberden uzaklaştırılarak Show Tv'ye gönderildi.....' şeklindeki twit ile sanık, Fuatavni tarafından da sahiplenilmiştir.

Sanığın terör örgütünün finansman kaynağı olan Bank Asya'da çok sayıda hesabı bulunmaktadır. Bank Asya'ya para yatırılmasına dair örgüt lideri tarafından verilen genel talimat sonrasında sanık tarafından 13/1/2014 tarihinde Bank Asya Taksim şubesinde 7000 USD'lik katılım hesabı açılmıştır. Her ne kadar sanık savunmasında bu parayı okul taksitleri için yatırdığını beyan etmiş ve gerçekten günü geldiğinde okul taksitlerinin bu hesaptan ödendiği anlaşılmış ise de, sanığın aynı hesabı kullanmaya devam ederek 24/11/2014 tarihinde 5.000 USD parayı hesaba yatırdığı, yine BDDK'nun Bank Asya'nın imtiyazlı hisselerindeki ortaklık haklarının TMSF'ye devredildiği 4/2/2015 tarihinde sanığın Bank Asya Bahçelievler şubesinde miktar düşük de olsa 1.000 TL parayı anılan bankaya yatırdığı bilirkişi raporundan ve dosyaya getirilen kayıtlardan anlaşılmaktadır.

Tanık Y.Ç, Radikal gazetesinden sanık Abdullah KILIÇ'ın Habertürk televizyonuna haber koordinatörü olarak atandığını, Abdullah KILIÇ'ın gelmesinden sonra kurumun örgütünün haber kanalı gibi çalışmaya başladığını, zaman zaman olmamış olayları son dakika olarak girdiklerini, olayın sonradan gerçekleştiğini, Abdullah KILIÇ'ın sonra C.U.yu da getirdiğini, O.U., C.U. ve Abdullah KILIÇ'ın kendi aralarında zaman zaman toplantılar yaptıklarını, Abdullah KILIÇ geldikten sonra çalışanlar arasında o dönem cemaat tabir edildiği için 'Cemaat istediği şekilde haberler yapılacak cemaat aleyhine haberler yapılamaz. Bu adamlar cemaatçi' şeklinde bir psikolojiye girildiğini, Abdullah KILIÇ'ın sürekli o dönem için darbe mağdurları ile ilgili röportajlar yapılmasını istediğini, burada Ergenekoncuların darbe yapmaya çalışan insanlar olduğunu, darbenin çok kötü olduğunu, yapılan soruşturmalarda da bu yönüyle desteklenmesi gerektiğini ifade ettiğini, kamuoyunda 7 Şubat MİT krizi olarak bilinen dönemde Abdullah KILIÇ'ın kendisini arayarak 'Hemen yayına bağlanıyorsun. MİT Müsteşarı H.F.nin TK..... Numaralı uçak ile 14 numaralı koltukla ifade vermek üzere İstanbul'a yola çıktığını söylüyorsun' şeklinde söylediğini, kendisinin kabul etmediğini, istihbaratını alıp ve teyit etmediği bir bilgiyi canlı yayında söyleyemeyeceğini belirttiğini, Abdullah KILIÇ'ın 'Emrediyorum. Söyleyeceksin. Yoksa seni işten atarım.' dediğini, kendisinin kabul etmediğini, sonrasında Abdullah KILIÇ'ın getirttiği M.G. isimli muhabir aracılığı ile kanalda yayın yapıldığını ifade etmiştir.

Tanık E.K. 2009'dan 2013 yılının sonlarına kadar Habertürk Televizyonunda Haber Müdür Yardımcısı olarak görev yaptığını, göreve başladığı esnada haber müdürünün O.U. olduğunu, sonrasında C.U., Abdullah KILIÇ, B.C., E.E., E.Ş, N.A ve R.B.nin de aynı kurumda çalışmaya başladıklarını, 7 Şubat MİT krizi öncesine kadar çalıştığı dönemde haberlerin editör onayı ve sabah toplantılarından geçerek verildiğini, 7 Şubat MİT krizi esnasında ve sonrasında yukarıda bahsettiği sisteme aykırı olarak editör masasına haberlerin bitmiş montajlanmış haliyle gelmeye başladığını, haberin kaynağının belli olmadığını, bu haberleri o dönemde C.U., Abdullah KILIÇ, O.U. ve R.B.nin getirdiklerini, yine aynı dönemde Ankara bürosunda elde edilen haberlerin öncelikle İstanbul'da editör masasına gönderildiğini, onay verilen haberlerin tekrar Ankara tarafından montajlama aşamasından geçtiğini, bu prosedüründe o dönemde kaldırıldığını, Ankara masanından N.A.nın aynı şekilde hazırlanmış haberleri göndermeye başladığını, haberleri montajlama aşamasında görmeye başladıklarını, o aşamada zaten haberi girmemek gibi bir imkanlarının olmadığını, kendisinin 'Nurullah bunu göndermiş ancak sadece onun imzası var. Bizden geçmemiş siz biliyor musunuz' şeklinde zaman zaman itirazlarının olduğunu, C.U., Abdullah KILIÇ veya O.U.nun 'biz biliyoruz. Haberleri gir şeklinde söylediklerini' normal prosedürün dışına çıkılarak haber yapılmasının sadece MİT krizi, çözüm süreci gibi o dönem cemaat tabir edilen yapının amacı doğrultusundaki haberler için geçerli olduğunu, 7 Şubat MİT krizi olarak bilinen dönemde MİT Müsteşarının ifade vermeye gittiği yönünde kaynağı belli olmayan yalan haberlerin yapıldığını, öğlen ajanslarından birisini kendisinin hazırladığı bir gün O.U.nun dışarı çıkıp bir saat sonra gelerek ekrana son dakika haberlerini verdiğini, kendisinin O.U.ya bu haberlerin nereden geldiğini sorduğunda hatırlamıyorum dediğini, hatırlamamasının mümkün olmadığını, zaten haberlerin yalan ve manipülasyon olduğunun anlaşıldığını, 17- 25 Aralık sürecinde de benzer şeylerin yaşanmış olduğunu sonradan duyduğunu beyan etmiştir.

Tanık Ö.T. 2013 yılının Ocak ayında Habertürk Televizyonunda editör olarak işe başladığını, 2014 yılı Şubat ayında ayrıldığını, sonrasında TRT Haber'de çalışmaya başladığını, Habertürk'te çalıştığı dönemde O.U.nun yayın koordinatörü iken genel müdür olduğunu, Abdullah KILIÇ'ın Haber koordinatörü, C.U.nun haber müdürü, B.C.nin adliye muhabiri olduğunu, medya camiasında insanların büyük oranda birbirlerini tanıdıklarını, şüpheliler O., Abdullah, C. ve B.nin bugün FETÖ olarak adlandırılan o gün cemaat tabir edilen grubun içerisinde olduğu yönünde geniş bir kanaat olduğunu, tam olarak hatırlayamadığı bir gün saat 13:00 bülteninden sorumlu olduğu esnada şüpheli Abdullah

KILIÇ'ın örgüt lideri Fetullah GÜLEN'e ait üç - dört dakikalık bir vaaz bölümünü keserek İnternet'ten indirip, haberde vermesini istediğini, haberin metninin de hazır olduğunu, kendilerine gelen haberlerin metin kısmını kontrol ettiklerini, o haberin hazır geldiğini, kendisinin o haberi girdiğini, bu haberin bir iki bülten verilip kaldırıldığını, zaman zaman bu şekilde haberleri Abdullah KILIÇ ve C.U. bir iki bülten yaptırıp sonra tüm sistemden sildirdiklerini, bu haberlerin bir yerlerden alındığını anladıklarını beyan etmiştir.

Tanık M.Y., 2014 yılı Temmuz ayında Habertürk Televizyonunda haber editörü olarak çalışmaya başladığını, işe başladığında haber müdürü C.U., haber koordinatörü Abdullal KILIÇ, genel müdürün ise O.U. olduğunu, kısa bir süre sonra kanalda o dönem cemaat tabir edilen gruba mensup bir yapılanmayı fark ettiğini, normalde işleyişte sabah saat : 09:00 - 09:30 gibi editörler, birim şefleri, haber koordinatörü, haber müdürü ve genel yayın yönetmeninin katıldığı haber toplantılarının yapıldığını, bu toplantılarda muhabirlerin sahada yakaladıkları haberler ile ilgili görüşülüp nihayetinde genel yayın yönetmeni veya yerine toplantıya katılmış olanın onayı ile yapılacak haberler ile ilgili kararlar verildiğini, söz konusu kararlar alındıktan sonra birim şefleri aracılığı ile muhabirlere dağıtım yapıldığını ve haberlerin hazırlanmasına geçildiğini, 17-25 Aralık sürecinde Abdullah KILIÇ, C.U ve O.U.nun onayından geçmeyen hiçbir haberi girme imkanının olmadığını, yaşadığı birkaç örnekten bu kişilerin o dönem cemaat tabir edilen yapılanmanın amacı doğrultusunda haberler yapılmasını sağladıklarını anladığını belirtmiştir.

Tanık S.K. Habertürk televizyonunda 2013 yılı Şubat ayı ile Kasım ayları arasında kültür sanat editörü olarak çalıştığını, bağlı olduğu birimin sorumlusunun sanık Abdullah KILIÇ olduğunu, Abdullah KILIÇ'ın özellikle o dönem cemaat tabir edilen grubun lehine haberler yaptırdığını, çalıştığı dönemde Fethullah GÜLEN'in şiirleri ilgili çıkan bir albümü 'mutlaka tanıtmanız gerekir' şeklinde söylediğini, yine bir gün A.F.Y.yi Abdullah KILIÇ'ın odasında gördüğünü, Abdullah KILIÇ ve C.U. ve O.U.nun odasında sık sık toplandıklarını, hatırladığı kadarı ile Necip FAZIL'ın Adnan MENDERES'ten yardım istemesi ile ilgili 02 Ocak 2013 tarihide Abdullah KILIÇ imzası ile bir haber yapıldığını, bu haber sonrasında Abdullah KILIÇ'ın 'Tayyip bey şimdi nasıl da küfür ediyodur. Üstadını nasılda yerle bir ettim.' şeklinde sevinerek söylemlerde bulunduğunu beyan etmiştir.

Dosyada mevcut HTS analiz raporlarında sanığın diğer sanıklardan O.U, B.K, M.E.A., A.A., A.T. ve S.K. ile irtibatı tespit edilmiştir.

Sanığın ayrıca FETÖ/PDY ile bağlantısı tespit edilen Nema Eğitim Öğretim A.Ş, Ümi Eğitim İşletmeleri A.Ş, Söğüt Öğretim İşletmeleri A.Ş, Çağ Öğretim İşletmeleri A.Ş, Fatih Üniversitesi ve Ufuk Eğitim İşletmeleri A.Ş ile irtibatlı olduğu da HTS incelemelerinden anlaşılmıştır.

Sanık Abdullah KILIÇ 2004-2011 yılları arasında Zaman gazetesinde çalışmış, 2015 yılından sonra da örgüt ile bağıni devam ettirerek Meydan gazetesinde köşe yazarlığı yapmıştır. İkiisi arasındaki dönemde ise Habertürk televizyonunda yönetici konumunda çalışmış ancak tanık beyanlarından da anlaşıldığı gibi örgütsel tavırlarını devam ettirmiştir. Gizliliği, tedbirli hareketi temel davranış biçimi kabul eden, kuruluşundan itibaren örgütlenme ve varlığını sürdürmede temel hareket tarzı olarak gizliliği, sızmayı esas alan örgütün, medya organlarının ana gövdesini oluşturan kadrosunun bütünüyle örgüt doktrinini ve stratejisini benimseyen, ideolojik motivasyonu üst seviyede olan ve lideri tarafından gösterilen nihai hedefe odaklanmış örgüt üyelerinden oluştuğu, kamu kurumlarına, sivil toplum örgütlerine, siyasi partilere, kısacası tüm toplumsal alanlara farklı görünümde altında, hukuk dışı yöntemleri de kullanarak üyelerini sızdıran, Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ne ve Türk Halkı'nın bütününe ait kurumları ele geçirmeyi temel hareket tarzı olarak kabul eden örgütün kendisine ait kurumlara ve yapılara daimi çalışan ve yönetici olarak örgüt dışından birilerinin girmesine izin vermesinin beklenemeyeceği, bu

anlamda zaafiyet içerisinde olmasının örgütün ilk günlerinden bu güne kadar geçen sürede izlediği yol ve yöntemlere, tüm toplumun gözü önünde gerçekleşen olgulara ve hayatın doğal akışına aykırı olduğu, FETÖ/PDY Silahlı Terör Örgütü içerisinde faaliyet göstermeyen, örgüt üyesi olmayan bir kişinin örgütün medya yapılanması içerisinde ve özellikle en yaygın, en uzun süreli medya organlarında uzun süreli istihdam edilmeyeceği, yayın politikası üzerinde etkinlik gösterebilecek yönetici konumunda görev verilmeyeceği, profesyonel çalışma hayatlarının tamamını ya da önemli bir kısmını bu medya organlarında geçiren, dönüp dolaşıp yine örgütün medyasında çalışan veya örgüt medyasında sorumlu düzeyinde bulunan sanıkların örgütün varlığını bilmeden ve örgüt ile organik bağları olmadan klasik bir işveren ve çalışan durumunda olduklarının kabul edilemeyeceği, bunun yanı sıra sanığın örgütün finans kaynağı olan Bank Asya hesabını aktif olarak kullandığı ve birden fazla hesabına 2014 ve 2015 yıllarında para yatırmaya devam ettiği, Habertürk televizyonundaki görevi sona erdikten sonra Fuat Avni tarafından sahiplenildiği, sonrasında yine örgüt medyası içerisinde yer alarak Meydan gazetesinde yazdığı yukarıya alıntı yapılan yazılarında örgütün temel amaç ve fikirleri doğrultusunda hükümeti ve Cumhurbaşkanı'nı halk nezdinde küçük düşürmeyi, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini teröre destek verir gibi göstererek uluslararası platformda zor duruma düşürmeyi, örgütü ve örgüt liderlerini sempatik göstermeyi amaçladığı, 14-22/12/2014 tarihinde Tahşiye adı verilen soruşturma nedeniyle gazete çalışanları ve emniyet mensuplarına yönelik soruşturma işlemleri sırasında İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nün bulunduğu Vatan Caddesi, Zaman Gazetesi ve İstanbul Adliyesi çevresinde, Bugün gazetesi ve Kanaltürk televizyonuna kayyum atanması sürecinde 27-29/10/2015 tarihinde Bugün ve Kanaltürk binaları çevresinde, Zaman Gazetesi'ne kayyum atanması sürecinde 04-06/03/2016 tarihinde Zaman gazetesi binası çevresinde bulunarak örgüte desteğini gösterdiği, örgüt ile irtibatlı çok sayıda kurum ile ve yine örgüt ile irtibatı nedeniyle hakkında soruşturma ve kovuşturma bulunan çok sayıda kişi ile teması bulunduğu, tanık beyanlarının da sanığın örgüt hiyerarşisi içerisinde bulunduğunu desteklediği görülmektedir.

Yukarıda açıklanan deliller ışığında sanık Abdullah KILIÇ'ın örgüt üyeliği açısından eylemlerinde süreklilik, çeşitlilik ve yoğunluk unsurlarının gerçekleştiği, sanığın FETÖ/PDY'nin fikir ve ideolojisini benimseyerek bu doğrultuda faaliyetler içerisinde olduğu, silahlı terör örgütü FETÖ/PDY'nin etkin bir üyesi olduğunun kabulü gerektiği kanaatiyle sanığın TCK'nun 314/2 maddesi uyarınca cezalandırılmasına karar verilmiştir."

37. Başvurucu, hükümle birlikte verilen tutuklamaya ilişkin karara itiraz etmiştir. İstanbul 26. Ağır Ceza Mahkemesi 23/3/2018 tarihinde itirazın kesin olarak reddine karar vermiştir. Karar 28/3/2018 tarihinde başvurucuya tebliğ edilmiştir.

38. Başvurucu 26/4/2018 tarihinde 2018/11874 numaralı bireysel başvuruyu yapmıştır.

39. Öte yandan başvurucu ilk derece mahkemesinin mahkûmiyet hükmüne karşı istinaf kanun yoluna başvurmuştur. İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 2. Ceza Dairesi 22/10/2018 tarihli ilamıyla istinaf başvurusunun esastan reddine karar vermiştir.

40. Başvurucu tarafından istinaf mahkemesi kararına karşı da temyiz yoluna gidilmiş olup bireysel başvurunun incelendiği tarih itibarıyla dava temyiz aşamasında derdesttir.

IV. İLGİLİ HUKUK

41. İlgili hukuk için bkz. Şahin Alpay (GK), B. No: 2016/16092, 11/1/2018, §§ 55-64.

V. İNCELEME VE GEREKÇE

42. Mahkemenin 8/1/2020 tarihinde yapmış olduğu toplantıda başvuru incelenip gereği düşünüldü:

A. Tutuklamanın Hukuki Olmadığına İlişkin İddia

1. Başvurucunun İddiaları ve Bakanlık Görüşü

43. Başvurucu; tutuklamanın ön şartı olan kuvvetli suç şüphesi ve tutuklama nedenleri somut olgularla ortaya konulmadan, yazılı savunması alınmadan, yetersiz gerekçe ile ve masumiyet karinesi gözardı edilerek tutuklandığını, tutuklama ve tutuklamaya itirazın reddi kararından tutuklamanın neden gerekli olduğunun anlaşılmadığını, somut bir delil olmadan darbeye teşebbüs ve terör örgütü üyeliği gibi çok ağır suçlarla itham edildiğini, damgalandığını, ifade ve basın özgürlüğü kapsamındaki eylemleri nedeniyle tutuklandığını belirterek Anayasa'nın 13., 19., 26., 28., 36., 38. maddelerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

44. Başvurucu; ikinci başvurusunda ise ikinci tutuklama kararının hukuka aykırı olduğunu, Savcılık tarafından ifadesi alınmadan formül gerekçelerle tutuklandığını, tutuklanmasını gerektirecek bir delil olmadığını, tutuklanmasının ölçülü olmadığını ileri sürmüştür.

45. Bakanlık görüşünde öncelikle 5271 sayılı Kanun'un 141. maddesindeki tazminat yolunun tüketilmesi gerektiği belirtilmiştir. Bakanlık, esas bakımından inceleme yapılacak olması durumunda ise başvurucunun hâkimlik ve mahkeme kararlarına konu yazılarında ve eylemlerinde süreklilik gösteren bir şekilde FETÖ/PDY lehine çalıştığının ve bu örgütün amaçlarına hizmet ettiğinin anlaşıldığı tespitlerine yer verildiğini, tutuklama kararlarının başvurucunun soruşturmaya konu fiillerinden sonra gerçekleşen darbe girişiminin yol açtığı, daha önce ülkede eşi benzeri olmayan olağanüstü bir durumda verildiğini, ülkenin ve devletin bekasına yönelik ciddi tehlikenin varlığı, olayın sıcaklığını koruması, olağanüstü hâl uygulamasının devam etmekte olması gibi unsurlar bir arada değerlendirildiğinde başvurucu yönünden suç şüphesinin varlığını doğrulayan belirtilerin soruşturma dosyası kapsamında bulunduğu sonucuna varılmasının yanlış olmayacağını belirtmiştir. Bakanlık ayrıca somut olayda soruşturma makamlarının tutuklama nedenlerinin mevcut olduğu yönündeki değerlendirmelerinin de temelsiz olmadığına dikkat çekmiştir.

46. Başvurucu; Bakanlık görüşüne karşı beyanında makul şüphe ve kanıt bulunmaksızın tutuklandığını, kendisi teslim olduğu için kaçma şüphesinin bulunmadığını, tutuklanmasına gerekçe gösterilen yazılarının suç unsuru içermediğini, muhalefet liderlerinin söylemlerine benzer söylemlerde bulunduğunu, Bakanlığın atıf yaptığı delillerin tutuklanmasından sonra ortaya çıktığını, ikinci kez tutuklanmasına konu olan delillerin ilk soruşturmadaki deliller olduğunu, aynı delillerle ikinci kez tutuklanmasının hukuka aykırı olduğunu, ikinci tutuklamada yöneltilen darbeye teşebbüs suçlamasının ve delillerin tarafsız bir gözlemciyi ikna edecek nitelikte olmadığını ileri sürmüştür. Başvurucu ayrıca klişe gerekçelerle, herhangi bir kişiselleştirilme yapılmadan, alternatif tedbirler dikkate alınmadan tutukluluğunun uzun süre devam ettirildiğini belirtmiştir.

2. Değerlendirme

47. Anayasa'nın "*Temel hak ve hürriyetlerin sınırlanması*" kenar başlıklı 13. maddesi şöyledir:

"Temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve lâik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz."

48. Anayasa'nın "Temel hak ve hürriyetlerin kullanılmasının durdurulması" kenar başlıklı 15. maddesi şöyledir:

"Savaş, seferberlik, sıkıyönetim veya olağanüstü hallerde, milletlerarası hukuktan doğan yükümlülükler ihlâl edilmemek kaydıyla, durumun gerektirdiği ölçüde temel hak ve hürriyetlerin kullanılması kısmen veya tamamen durdurulabilir veya bunlar için Anayasada öngörülen güvencelere aykırı tedbirler alınabilir."

Birinci fıkrada belirlenen durumlarda da, savaş hukukuna uygun fiiller sonucu meydana gelen ölümler dışında, kişinin yaşama hakkına, maddî ve manevî varlığının bütünlüğüne dokunulamaz; kimse din, vicdan, düşünce ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz ve bunlardan dolayı suçlanamaz; suç ve cezalar geçmişe yürütülemez; suçluluğu mahkeme kararı ile saptanıncaya kadar kimse suçlu sayılamaz."

49. Anayasa'nın "Kişi hürriyeti ve güvenliği" kenar başlıklı 19. maddesinin birinci fıkrası ile üçüncü fıkrasının birinci cümlesi şöyledir:

"Herkes, kişi hürriyeti ve güvenliğine sahiptir."

...

Suçluluğu hakkında kuvvetli belirti bulunan kişiler, ancak kaçmalarını, delillerin yok edilmesini veya değiştirilmesini önlemek maksadıyla veya bunlar gibi tutuklamayı zorunlu kılan ve kanunda gösterilen diğer hallerde hâkim kararıyla tutuklanabilir."

50. Anayasa Mahkemesi, olayların başvuru tarafından yapılan hukuki nitelendirmesi ile bağlı olmayıp olay ve olguların hukuki tavsifini kendisi takdir eder (*Tahir Canan*, B. No: 2012/969, 18/9/2013, § 16). Başvurucunun şikâyetinin özü, tutukluluğun hukuki olmadığına ilişkindir. Dolayısıyla başvuru bu bölümdeki iddialarının Anayasa'nın 19. maddesinin üçüncü fıkrası bağlamındaki kişi hürriyeti ve güvenliği hakkı kapsamında incelenmesi gerekir.

a. Uygulanabilirlik Yönünden

51. Anayasa Mahkemesi (*Aydın Yavuz ve diğerleri*, §§ 187-191) kararında, olağanüstü yönetim usullerinin uygulandığı dönemlerde alınan tedbirlere ilişkin bireysel başvuruları incelerken Anayasa'nın 15. maddesinde ortaya konulan temel hak ve özgürlüklere ilişkin güvence rejimini dikkate alacağını belirtmiştir. Buna göre olağanüstü bir durumun bulunması ve bunun ilan edilmesinin yanı sıra bireysel başvuruya konu temel hak ve özgürlüklere müdahale teşkil eden tedbirin olağanüstü durumla bağlantılı olması hâlinde inceleme Anayasa'nın 15. maddesi uyarınca yapılacaktır.

52. Anayasa Mahkemesi darbe teşebbüsüyle bağlantılı suçlardan uygulanan tutuklama tedbirlerinin ve -doğrudan teşebbüsle bağlantılı olmasa bile- teşebbüsün arkasındaki yapılanma olan FETÖ/PDY ile bağlantılı suçlardan uygulanan tutuklama

tedbirlerinin hukukiliğinin incelenmesinde Anayasa'nın 15. maddesinin dikkat alınacağını belirtmiştir (*Aydın Yavuz ve diğerleri*, §§ 237-241; *Selçuk Özdemir* [GK], B. No: 2016/49158, 26/7/2017, §§ 56-57).

53. Somut olayda başvuru hakkında uygulanan her iki tutuklama tedbirine konu suçlamaların bu kapsamda olması nedeniyle bu tedbirlerin hukuki olup olmadığının incelenmesi de Anayasa'nın 15. maddesi kapsamında yapılacaktır. Bu inceleme sırasında öncelikle başvuru tutuklanmasının başta Anayasa'nın 13. ve 19. maddeleri olmak üzere diğer maddelerinde yer alan güvencelere aykırı olup olmadığı tespit edilecek, aykırılık saptanması hâlinde ise Anayasa'nın 15. maddesindeki ölçütlerin bu aykırılığı meşru kılıp kılmadığı değerlendirilecektir (*Aydın Yavuz ve diğerleri*, §§ 193-195, 242).

b. Kabul Edilebilirlik Yönünden

i. İlk Tutuklama Kararı Bakımından

54. Anayasa'nın 19. maddesinin birinci fıkrasında, herkesin kişi hürriyeti ve güvenliği hakkına sahip olduğu ilke olarak ortaya konduktan sonra ikinci ve üçüncü fıkralarında, şekil ve şartları kanunda gösterilmek şartıyla kişilerin özgürlüğünden mahrum bırakılabileceği durumlar sınırlı olarak sayılmıştır (*Murat Narman*, B. No: 2012/1137, 2/7/2013, § 42).

55. Kişi hürriyeti ve güvenliği hakkına yönelik bir müdahale olarak tutuklamanın Anayasa'nın 13. maddesinde öngörülen ve tutuklama tedbirinin niteliğine uygun düşen; kanun tarafından öngörülme, Anayasa'nın ilgili maddelerinde belirtilen haklı sebeplerden bir veya daha fazlasına dayanma ve ölçülülük ilkesine aykırı olmama koşullarına uygun olup olmadığının belirlenmesi gerekir (*Halas Aslan*, B. No: 2014/4994, 16/2/2017, §§ 53-54).

56. Anayasa'nın 19. maddesinin üçüncü fıkrasına göre tutuklama ancak *suçluluğu hakkında kuvvetli belirti bulunan kişiler* bakımından mümkündür. Bir başka anlatımla tutuklamanın ön koşulu, kişinin suçluluğu hakkında kuvvetli belirtinin bulunmasıdır. Bunun için suçlamanın kuvvetli sayılabilecek inandırıcı delillerle desteklenmesi gerekir (*Mustafa Ali Balbay*, B. No: 2012/1272, 4/12/2013, § 72).

57. Öte yandan Anayasa'nın 19. maddesinin üçüncü fıkrasında, tutuklama kararının "kaçma" ya da "delillerin yok edilmesini veya değiştirilmesini" önlemek amacıyla verilebileceği belirtilmiştir. 5271 sayılı Kanun'un 100. maddesine göre de şüpheli veya sanığın kaçması, saklanması veya kaçacağı şüphesini uyandıran somut olguların bulunması, şüpheli veya sanığın davranışlarının delilleri yok etme, gizleme veya değiştirme, tanık, mağdur veya başkaları üzerinde baskı yapılması girişiminde bulunma hususlarında kuvvetli şüphe oluşturması hâllerinde tutuklama kararı verilebilecektir. Maddede ayrıca işlendiği konusunda kuvvetli şüphe bulunması şartıyla tutuklama nedeninin varsayılabileceği suçlara ilişkin bir listeye yer verilmiştir (*Halas Aslan*, §§ 58-59).

58. Diğer taraftan Anayasa'nın 13. maddesinde temel hak ve özgürlüklere yönelik sınırlamaların "ölçülülük" ilkesine aykırı olamayacağı belirtilmiştir. Bu bağlamda dikkate alınacak hususlardan biri tutuklama tedbirinin isnat edilen suçun önemi ve uygulanacak olan yaptırımın ağırlığı karşısında ölçülü olmasıdır (*Halas Aslan*, § 72).

59. Her somut olayda tutuklamanın ön koşulu olan suçun işlendiğine dair kuvvetli belirtinin olup olmadığının, tutuklama nedenlerinin bulunup bulunmadığının ve tutuklama tedbirinin ölçülülüğünün takdiri öncelikle anılan tedbiri uygulayan yargı mercilerine aittir. Zira bu konuda taraflarla ve delillerle doğrudan temas hâlinde olan yargı mercileri Anayasa Mahkemesine kıyasla daha iyi konumdadır. Bununla birlikte yargı mercilerinin belirtilen hususlardaki takdir aralığını aşır aşmadığı Anayasa Mahkemesinin denetimine tabidir. Anayasa Mahkemesinin bu husustaki denetimi, somut olayın koşulları dikkate alınarak özellikle tutuklamaya ilişkin süreç ve tutuklama kararının gerekçeleri üzerinden yapılmalıdır (*Gülser Yıldırım (2)* [GK], B. No: 2016/40170, 16/11/2017, §§ 123-124).

60. Somut olayda başvuru 29/7/2016 tarihinde İstanbul 1. Sulh Ceza Hâkimliğince, darbe teşebbüsünün arkasındaki yapılanma olduğu belirtilen FETÖ/PDY mensubu olduğu iddiasıyla yürütülen soruşturma kapsamında silahlı terör örgütü üyesi olma suçlamasıyla 5271 sayılı Kanun'un 100. maddesi uyarınca tutuklanmıştır. Dolayısıyla başvuru hakkında uygulanan tutuklama tedbirinin kanuni dayanağı bulunmaktadır.

61. Kanuni dayanağı bulunduğu anlaşılan tutuklama tedbirinin meşru bir amacının olup olmadığı ve ölçülülüğü incelenmeden önce tutuklamanın ön koşulu olan suçun işlendiğine dair kuvvetli belirtinin bulunup bulunmadığının değerlendirilmesi gerekir.

62. Başsavcılığın tutuklama talep yazısında başvuru yönünden tutuklamaya esas olmak üzere suç şüphesinin varlığını gösteren olguların bulunduğu belirtilmiştir. Başsavcılık bu bağlamda başvuru tarafından yazılan bazı köşe yazıları ile başvurunun sosyal medyadaki paylaşımlarına değinmiştir. Tutuklama kararında ise bu yönde bir açıklama veya değerlendirmeye yer verilmediği görülmektedir.

63. Başvuru hakkında düzenlenen iddianamede söz konusu köşe yazılarının ve sosyal medya paylaşımlarının içeriği belirtilmiş; bunun yanı sıra başvuruya yöneltilen suçlama bakımından dayanılan temel olgular arasında yer alan tanık beyanları ortaya konulmuştur. Bu kapsamda dinlenen tanıkların başvurunun Habertürk TV'de çalıştığı dönemde onunla birlikte çalışan medya mensupları olduğu görülmektedir.

64. Tanıklardan M.Y. Habertürk TV'de haber editörü olarak çalıştığını, Kanalda o dönem "cemaat" olarak tabir edilen gruba mensup bir yapılanmanın olduğunu fark ettiğini, 17-25 Aralık soruşturmaları sürecinde de kanalda bulunduğunu, söz konusu soruşturmalara ilişkin ilk operasyonun yapıldığı 17 Aralık (2013) günü haber koordinatörü olan başvurunun mutad vaktinden önce kanal binasına geldiğini, başvuru ile birlikte editör masasında bulunan O.U. ve C.U.nun ellerinde 17 Aralık soruşturması ile ilgili fezlekenin olduğunu ancak bu kişilerin kendisine ve diğer editörlere bu fezlekeye bakma izni vermediklerini ifade etmiştir. Tanık ayrıca 25 Aralık soruşturması ile ilgili olarak saat 17:00'deki haber bülteninin sorumlu editörü kendisi olmasına rağmen kendisinin bilgisi olmaksızın yayın sırasında son dakika haberi olarak aralarında Başbakan'ın oğlunun da olduğu çok sayıda iş adamı hakkında gözaltı kararı bulunduğu şeklinde bir haber bandının ekrana verildiğini, bu gözaltı kararının doğru olmadığı yönündeki haberin ise yayımlanmasının başvuru tarafından geciktirildiğini, yine FETÖ/PDY ile bağlantılı olduğu bilinen bir milletvekilinin manifesto niteliğindeki partisinden istifasına ilişkin mektubunun kendisinin yayın editörü olduğu bir bültende bilgisi dışında muhabir tarafından okunduğunu ifade etmiştir.

65. Tanık S.K. Habertürk TV'de kültür sanat editörü olarak çalıştığını, başvurunun kanalda yayımlanan haberlerin FETÖ/PDY lehinde olması için gayret gösterdiğini, Fetullah Gülen'in şiirleri ile ilgili bir albümü tanıtmaları gerektiğini söylediğini, kanalda çalıştığı dönemde aralarında başvurunun da olduğu FETÖ/PDY mensubu kişilerin faaliyetlerinin hissedilir şekilde görülmekte olduğunu dile getirmiştir. Tanık Ö.T. ise editör olarak çalıştığı kanalda başvurunun Fetullah Gülen'in vaazlarından oluşan ve metni hazırlanmış birkaç dakikalık bölümü haberlerde vermesini istediğini beyan etmiştir.

66. Tanık Y.Ç. 7 Şubat MİT krizi sırasında (7/2/2012 tarihinde İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığınca yürütülen bir soruşturma kapsamında MİT Müsteşarı hakkında gözaltı kararı verilmiştir) başvurunun kendisini arayarak hemen yayına bağlanmasını ve MİT Müsteşarı'nın -sefer sayısı ve koltuk numarası gibi bilgiler verilerek- ifade vermek üzere İstanbul'a doğru yola çıktığını söylemesini istediğini, kendisinin bunu kabul etmemesi üzerine başvuru tarafından işten atılmakla tehdit edildiğini, sonrasında yayına bağlanan bir muhabir aracılığıyla gerçeğe aykırı bir şekilde bu yöndeki haberin yayımlandığını ifade etmiştir. Kanalda haber müdür yardımcısı olarak görev yapan tanık E.K. ise 7 Şubat MİT krizi sürecinde yayımlanan haberleri başvurunun da aralarında bulunduğu birkaç kişinin getirdiğini, bu süreçte MİT krizi gibi FETÖ/PDY ile ilişkili durumlar söz konusu olduğunda haberlere ilişkin olağan prosedürlerin devre dışı bırakıldığını, başvurunun 17-25 Aralık operasyonlarından hemen sonra FETÖ/PDY ile olan irtibatının fazlasıyla deşifre olması nedeniyle işten çıkarıldığını söylemiştir.

67. Buna göre soruşturma mercilerince, yukarıda özetlenen tanık beyanlarında yer alan ve belirli olaylara ilişkin olan somut açıklamaların başvurunun Habertürk TV'de görev yaptığı dönemde örgütsel bir tavır ile FETÖ/PDY lehine veya bu yapılanmanın amaçları doğrultusunda faaliyette bulunduğu, dolayısıyla da bu örgütle bağlantılı bir suç işlediği hususunda kuvvetli belirti olarak kabul edilmesinin temelsiz ve keyfi bir yaklaşım olduğunu kabul etmek mümkün değildir. Nitekim Anayasa Mahkemesi şüpheliler ile FETÖ/PDY arasında örgütsel bir bağlantı bulunduğuna işaret eden ve belirli olaylara ilişkin somut olgular içeren tanık beyanlarının kuvvetli suç belirtisi olarak kabul edilebileceğine dair çok sayıda karar vermiştir (bu yöndeki kararlar için bkz. *Selçuk Özdemir*, § 75; *Metin Evecen*, B. No: 2017/744, 4/4/2018, § 58; *Recep Uygun*, B. No: 2016/76351, 12/6/2018, § 43; *İsmail Çıtak*, B. No: 2016/78629, 28/11/2019, § 52).

68. Diğer taraftan başvuru hakkında uygulanan tutuklama tedbirinin meşru bir amacının olup olmadığının değerlendirilmesi gerekir. Bu değerlendirmede, tutuklama kararının verildiği andaki genel koşullar gözardı edilmemelidir. Darbe teşebbüsü sonrasında teşebbüsle veya FETÖ/PDY ile bağlantılı suçlara ilişkin soruşturmalarda, delillerin sağlıklı bir şekilde toplanabilmesi ve soruşturmaların güvenlik içinde yürütülebilmesi için tutuklama dışındaki koruma tedbirlerinin yetersiz kalması söz konusu olabilir. Yine FETÖ/PDY ile bağlantılı kişilerin teşebbüs sırasında veya sonrasında ortaya çıkan kargaşadan yararlanmak suretiyle kaçma imkânı ve bu dönemde delillere etki edilmesi ihtimali normal zamanda işlenen suçlara göre çok daha fazladır (*Aydın Yavuz ve diğerleri*, §§ 271, 272; *Selçuk Özdemir*, §§ 78-79).

69. Başvurunun tutuklanmasına karar verilen silahlı terör örgütüne üye olma suçu, Türk hukuk sistemi içinde ağır cezai yaptırımlar öngörülen suç tipleri arasında olup isnat edilen suça ilişkin olarak kanunda öngörülen cezanın ağırlığı kaçma şüphesine işaret eden durumlardan biridir (benzer yöndeki değerlendirmeler için bkz. *Hüseyin Burçak*, B. No: 2014/474, 3/2/2016, § 61; *Devran Duran* [GK], B. No: 2014/10405, 25/5/2017, § 66). Ayrıca

anılan suç, 5271 sayılı Kanun'un 100. maddesinin (3) numaralı fıkrasında yer alan ve kanun gereği *tutuklama nedeni varsayılabilen* suçlar arasındadır. Dolayısıyla tutuklama kararının verildiği andaki genel koşullar ve somut olayın yukarıda belirtilen özel koşulları birlikte değerlendirildiğinde başvurucu yönünden tutuklama nedenlerinin mevcut olduğu söylenebilir.

70. Başvurucu hakkındaki tutuklama tedbirinin ölçülü olup olmadığının da belirlenmesi gerekir. Bir tutuklama tedbirinin Anayasa'nın 13. ve 19. maddeleri kapsamında ölçülülüğünün belirlenmesinde somut olayın tüm özellikleri dikkate alınmalıdır. Öncelikle terör suçlarının soruşturulması kamu makamlarını ciddi zorluklarla karşı karşıya bırakmaktadır. Bu nedenle kişi hürriyeti ve güvenliği hakkı, adli makamlar ve güvenlik görevlilerinin -özellikle organize olanlar olmak üzere- suçlarla ve suçlulukla etkili bir şekilde mücadelesini aşırı derecede güçleştirmeye neden olabilecek şekilde yorumlanmamalıdır (benzer yöndeki değerlendirmeler için bkz. *Devran Duran*, § 64). Özellikle darbe teşebbüsüyle veya FETÖ/PDY ile bağlantılı soruşturmaların kapsamı ve niteliği ile FETÖ/PDY'nin özellikleri de dikkate alındığında bu soruşturmaların diğer ceza soruşturmalarına göre çok daha zor ve karmaşık olduğu ortadadır (*Aydın Yavuz ve diğerleri*, § 350). Somut olayın yukarıda belirtilen özellikleri dikkate alındığında başvurucu hakkında uygulanan tutuklama tedbirinin ölçülü olduğu sonucuna varılmasının keyfi ve temelsiz olduğu söylenemez.

71. Açıklanan gerekçelerle başvurucunun tutuklamanın hukuki olmadığı iddiasına ilişkin olarak bir ihlalin bulunmadığı açık olduğundan başvurunun bu kısmının *açıkça dayanaktan yoksun olması* nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

72. Buna göre başvurucunun kişi hürriyeti ve güvenliği hakkına tutuklama yoluyla yapılan müdahalenin bu hakka dair Anayasa'da (13. ve 19. maddelerde) yer alan güvencelere aykırılık oluşturmadığı görüldüğünden Anayasa'nın 15. maddesinde yer alan ölçütler yönünden ayrıca bir inceleme yapılmasına gerek bulunmamaktadır.

ii. İkinci Tutuklama Kararı Bakımından

73. Bir suç isnadına bağlı olarak tutuklulukla ilgili şikâyetleri içeren bireysel başvurunun -ilk derece mahkemesince hüküm ile birlikte verilen tutukluluğun devamı kararına itiraz edilmemiş ise- kararın verildiği tarihten itibaren, itiraz edilmiş ise itiraz merciince verilen kararın öğrenildiği tarihten itibaren otuz gün içinde yapılması gerekmektedir (*Muhammet Ömeroğlu*, B. No: 2014/657, 17/5/2016, § 40). Başvurucu ikinci tutukluluğa ilişkin şikâyetlerini ikinci başvurusunda dile getirmiştir. Başvurucu ikinci başvurusunu hükümlerle birlikte verilen tutuklamaya ilişkin karara yaptığı itirazın reddi kararının tebliğinden itibaren 30 gün içerisinde yapmıştır (bkz. §§ 37-38). Dolayısıyla başvurunun süresinde olduğu kabul edilmelidir.

74. Açıkça dayanaktan yoksun olmadığı ve kabul edilemezliğine karar verilmesini gerektirecek başka bir neden de bulunmadığı anlaşılan başvurunun bu kısmının kabul edilebilir olduğuna karar verilmesi gerekir.

c. Esas Yönünden

i. Genel İlkeler

75. Genel ilkeler için bkz. §§ 54-59; *Şahin Alpay* §§ 77-91.

ii. İlkelerin Olaya Uygulanması

76. Başvurucu, silahlı terör örgütüne üye olma suçundan yargılandığı davada tahliye edildikten sonra başlatılan yeni bir soruşturma kapsamında 14/4/2017 tarihinde bu kez anayasal düzeni ve hükûmeti cebren değiştirme ve yıkmaya teşebbüs suçlarından 5271 sayılı Kanun'un 100. maddesi uyarınca tutuklanmıştır. Dolayısıyla başvurucu hakkında uygulanan tutuklama tedbirinin kanuni dayanağı bulunmaktadır.

77. Kanuni dayanağı bulunduğu anlaşılan tutuklama tedbirinin meşru bir amacının olup olmadığı ve ölçülülüğü incelenmeden önce tutuklamanın ön koşulu olan suçun işlendiğine dair kuvvetli belirtinin bulunup bulunmadığının değerlendirilmesi gerekir.

78. Somut olayda ikinci tutuklama kararında başvurusunun Zaman ve Meydan gazetelerinde çalıştığı, 21/11/2012-23/11/2012 tarihlerinde yurt dışında bulunduğu, aralarında örgüt yöneticilerinin de olduğu FETÖ/PDY mensupları ile telefon irtibatı olduğu, örgüte ait banka olan Bank Asyanın kurtarılması için örgüt lideri Fethullah Gülen'in talimatı üzerine 2013 yılı Aralık ayı ile 2015 yılı arasındaki dönemde Bankaya para yatırdığı, Zaman ve Bugün gazeteleri ile Kanaltürk'e kayıym atanması sonrasında protesto gösterilerinin yapıldığı yerlerin çevresindeki baz istasyonlarından başvurusunun telefon sinyalinin alındığı, basın-yayın ve medya yapılanmasında faaliyette bulunduğu, bu kapsamda örgütle eylem ve fikir birliği içinde hareket ettiği ve darbe girişimi eylemlerinin etki ajanlığı görevini yaptığı belirtilmiştir.

79. İkinci tutuklama kararında dayanılan bu olgulardan başvurusunun FETÖ/PDY mensuplarıyla ile telefon irtibatının bulunması ve protesto gösterilerine katılması dışındaki olguların ilk tutuklama kararına ilişkin suçlamanın da dayanakları arasında olduğu görülmektedir (bkz. §§ 21-25).

80. Başvurusunun silahlı terör örgütü üyeliği suçundan yargılaması devam ederken yeniden başlatılan bir soruşturma kapsamında bu kez anayasal düzeni ve hükûmeti cebren değiştirme ve yıkmaya teşebbüs suçlarından tutuklanması söz konusu olmuşsa da bu tutuklamaya konu soruşturma dosyasında ve iddianamede yer alan olguların ilk derece mahkemesince darbe teşebbüsüyle ilgili olduğu yönünde bir değerlendirme yapılmamıştır. Mahkemenin her iki tutuklama tedbirine konu dosyalardaki suçlamaya dayanak eylemleri bir bütün olarak silahlı terör örgütü üyeliği suçu yönünden değerlendirdiği görülmektedir (bkz. § 36). Bu durumda somut olayın koşullarında başvuru hakkında uygulanan ikinci tutuklama tedbirine konu eylemlerin de terör örgütü üyeliği suçuna yönelik olduğu anlaşılmaktadır. Nitekim her iki tutuklama kararında ve iddianamede dayanılan suçlamaya ilişkin temel olgular büyük oranda aynıdır.

81. Bu kapsamda Anayasa Mahkemesi başvuru hakkında uygulanan ilk tutuklama tedbirinin hukukiliğini incelerken başvurusunun Habertürk TV'de çalıştığı döneme ilişkin eylemlerine dair tanık beyanlarının kuvvetli suç belirtisi olarak kabul edilebileceğini değerlendirmiştir (bkz. §§ 63-67). Bu tespitin gerçekte aynı suçlamaya, dolayısıyla uygulanan ikinci tutuklama tedbiri yönünden de geçerli olduğu söylenebilir. Kaldı ki ikinci tutuklama kararının dayanaklarından biri olan telefon görüşmelerinin de somut olayın koşullarında kuvvetli suç belirtisi olarak kabulü mümkündür. Zira bu kişiler arasında FETÖ/PDY'nin üst düzey yöneticilerinin olduğu görülmektedir. Bu bağlamda başvurusunun görüşme yaptığı tespit edilen İ.Ç.nin FETÖ/PDY'nin Ruanda ülkesi sorumlusu, H.Ö.nün örgütün lideri olan Fetullah Gülen'e doğrudan bağlı olan molla heyeti üyesi, T.B.nin ise örgütün Kuzey Irak ve Ortadoğu imamı olduğu ifade edilmiştir (bkz. §§ 31-33).

82. Diğer taraftan başvuru hakkında uygulanan ve kuvvetli suç şüphesinin bulunması şeklindeki ön koşulu yerine gelmiş olan tutuklama tedbirinin meşru bir amacının olup olmadığının ve tutuklamanın ölçülülüğünün değerlendirilmesi gerekir.

83. Başvuru hakkında devam olunan yargılamada 31/3/2017 tarihinde başvuru tahliyesine karar verilmiştir. Tahliye kararı veren Mahkemenin başvuru kaçma şüphesinin veya delilleri etkileme riskinin devam ettiği yönünde bir kanaatinin olduğunu söylemek mümkün değildir. Nitekim Mahkeme tahliye ile birlikte yalnızca yurt dışı çıkış yasağı şeklindeki adli kontrol tedbirini yeterli görmüştür. Dahası, tahliye kararı verilen duruşmada hazır bulunan Cumhuriyet savcısı da görüşünde *"dosya kapsamında üzerlerine atılı suç bakımından haklarındaki delil durumu ve üzerlerine atılı delillerin büyük oranda toplanmış olması, içlerinden bazı sanıklar hakkındaki suç vasfının değişme ihtimalinin bulunması, tutukluluğun tedbir mahiyetinde bulunması ve gözaltında ve tutuklulukta geçirdikleri süreler dikkate alınarak"* başvuru tahliyesinin de aralarında olduğu bazı sanıkların tahliye edilmeleri gerektiğini ifade etmiştir. Başvuru hakkında verilen tahliye kararına karşı Başsavcılık tarafından bir itirazda da bulunulmamıştır.

84. Buna karşın başvuru tahliyesine karar verildiği gün Başsavcılık tarafından başlatılan yeni bir soruşturma kapsamında yukarıda da değinildiği üzere genel olarak aynı olgulardan hareketle yeniden tutuklama tedbiri uygulanmıştır. Başvuru tahliye edildiği gün gözaltına alınmış ve sonrasında isnat edilen suçların *katalog suçlar arasında yer aldığı ve suçlara ilişkin yaptırımın alt sınırları dikkate alındığında adli kontrol hükümlerinin yetersiz kalacağı* gerekçesiyle tutuklanmıştır. Esasen, ilk derece mahkemesinin karar ve değerlendirmelerinden de anlaşılacağı üzere ikinci tutuklama tedbirine konu suçlama ilk tutuklama tedbirine konu suç ile temelde aynı olgulara dayanmaktadır. Buna göre gerçekte her iki tutuklama tedbiri aynı suçla ilişkindir.

85. Bu durumda -yargılandığı davada tahliye edilmiş olan- başvuru bakımından temelde aynı suçla ilişkin olgulardan hareketle başlatılan bir soruşturma kapsamında yeniden tutuklama tedbirinin uygulanmasını zorunlu kılan tutuklama nedenlerinin neler olduğunun ve neden tutuklama tedbirinin ölçülü görüldüğünün tutuklamaya ilişkin kararlarda yeterince ifade edildiğini veya somut olayın özelliklerinden anlaşıldığını söylemek mümkün değildir.

86. Açıklanan gerekçelerle başvuru hakkında uygulanan ikinci tutuklama tedbirinin Anayasa'nın 19. maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan güvencelere aykırı olduğu sonucuna varılmıştır.

87. Bununla birlikte anılan tedbirin olağanüstü dönemlerde temel hak ve özgürlüklerin kullanımının durdurulmasını ve sınırlandırılmasını düzenleyen Anayasa'nın 15. maddesi kapsamında meşru olup olmadığının incelenmesi gerekir.

d. Anayasa'nın 15. Maddesi Yönünden

88. Anayasa'nın 15. maddesine göre savaş, seferberlik, sıkıyönetim veya olağanüstü hâllerde temel hak ve özgürlüklerin kullanılmasının kısmen veya tamamen durdurulabilmesi ve bunlar için Anayasa'nın diğer maddelerinde öngörülen güvencelere aykırı tedbirler alınabilmesi mümkündür. Ancak Anayasa'nın 15. maddesi, bu hususta kamu otoritelerine sınırsız bir yetki tanımamaktadır. Anayasa'nın diğer maddelerinde öngörülen güvencelere aykırı tedbirlerin Anayasa'nın 15. maddesinin ikinci fıkrasında sayılan hak ve özgürlüklere dokunmaması, milletlerarası hukuktan doğan yükümlülüklerle aykırı bulunmaması ve

durumun gerektirdiği ölçüde olması gerekir. Anayasa Mahkemesince Anayasa'nın 15. maddesine göre yapılacak inceleme bu ölçütlerle sınırlı olacaktır. Mahkeme bu incelemenin usul ve esaslarını ortaya koymuştur (*Aydın Yavuz ve diğerleri*, §§ 192-211, 344).

89. Kişi hürriyeti ve güvenliği hakkı savaş, seferberlik, sıkıyönetim ve olağanüstü hâl gibi olağanüstü yönetim usullerinin benimsendiği dönemlerde Anayasa'nın 15. maddesinin ikinci fıkrasında yer alan dokunulması yasaklanan çekirdek haklar arasında değildir. Dolayısıyla bu hak yönünden olağanüstü hâllerde Anayasa'daki güvencelere aykırı tedbirler alınması mümkündür (*Aydın Yavuz ve diğerleri*, §§ 196, 345).

90. Ayrıca anılan hakkın milletlerarası hukuktan kaynaklanan yükümlülük olarak insan hakları alanında Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerden özellikle Medeni ve Siyasi Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme'nin 4. maddesinin (2) numaralı ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 15. maddesinin (2) numaralı fıkralarında ve bu Sözleşme'ye ek protokollerde dokunulması yasaklanan çekirdek haklar arasında olmadığı gibi somut olayda başvurunun kişi hürriyeti ve güvenliği hakkına yapılan söz konusu müdahalenin milletlerarası hukuktan kaynaklanan diğer herhangi bir yükümlülüğe (olağanüstü dönemlerde de korunmaya devam eden bir güvenceye) aykırı olduğu da saptanmamıştır (*Aydın Yavuz ve diğerleri*, §§ 199, 200, 346; *Turhan Günay* [GK], B. No: 2016/50972, 11/1/2018, § 86).

91. Bununla birlikte kişi hürriyeti ve güvenliği hakkı devletin bireylerin özgürlüğüne keyfi olarak müdahale etmemesini güvence altına alan temel bir haktır (*Erdem Gül ve Can Dündar* [GK], B. No: 2015/18567, 25/2/2016, § 62). Kişilerin keyfi olarak hürriyetinden yoksun bırakılmaması, hukukun üstünlüğüyle bağlı olan bütün siyasal sistemlerin merkezinde yer alan en önemli güvenceler arasındadır. Bireylerin özgürlüklerine yönelik müdahalenin keyfi olmaması, olağanüstü yönetim usullerinin benimsendiği dönemlerde de uygulanması gereken temel bir güvencedir (*Aydın Yavuz ve diğerleri*, § 347).

92. Anayasa'nın 15. maddesi uyarınca olağanüstü yönetim rejimlerinin uygulandığı dönemde temel hak ve özgürlüklere müdahale oluşturan tedbirin meşru olup olmadığı hususunda yapılacak son inceleme, bunun "durumun gerektirdiği ölçüde" olup olmadığının belirlenmesidir (*Aydın Yavuz ve diğerleri*, § 202).

93. Başvurucu hakkında yargılandığı davada duruşmaya katılan Cumhuriyet savcısının da görüşü doğrultusunda tahliye kararı verilmesinden hemen sonra temelde aynı olgulardan hareketle başlatılan yeni bir soruşturma kapsamında uygulanana tutuklama tedbirinin olağanüstü hâl döneminin koşullarında "durumun gerektirdiği bir tedbir" olarak kabulü oldukça zordur. Bu bağlamda tutuklamaya karar veren Sulh Ceza Hâkimliği, başvuru hakkında temelde aynı suçlamaya yönelik olarak görülmekte olan davada Ağır Ceza Mahkemesince verilen tahliye kararının gerekçesinde yer alan değerlendirmelerden neden ayrıldığını ya da olağanüstü hâl durumunun başvurunun tutuklanmasını neden gerekli kıldığını açıklayan bir gerekçe sunmamıştır. Anayasa Mahkemesi de darbe teşebbüsünden yaklaşık dokuz ay sonra uygulanan bu ikinci tutuklama tedbirini, somut olayın yukarıda etraflıca açıklanan özellikleri dolayısıyla olağanüstü hâlin gerekli kıldığı bir önlem olarak değerlendirmemektedir.

94. Bu nedenle -Anayasa'nın 15. maddesiyle birlikte değerlendirildiğinde de- başvurunun her iki tutuklama kararı yönünden de Anayasa'nın 19. maddesinin üçüncü fıkrası bağlamında kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

Muammer TOPAL ve Recai AKYEL bu görüşe katılmamışlardır.

95. Öte yandan başvuru her iki tutuklama tedbiri nedeniyle ifade ve basın özgürlüklerinin ihlal edildiğini ileri sürmüş ise de somut olayda suç işlendiğine yönelik kuvvetli belirti olduğuna ilişkin tespitin başvuru yazılarına değil de temel olarak tanık beyanlarına dayalı olarak yapılmış olması ve yine ikinci tutuklama kararı yönünden kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edildiği sonucuna varılmış olması nedenleriyle bu iddianın ayrıca incelenmesine gerek görülmemiştir.

B. Hükümlerle Birlikte Verilen Tutuklulama Kararının Hukuka Aykırı Olduğuna İlişkin İddia

1. Başvurucunun İddiaları ve Bakanlık Görüşü

96. Başvuru, hükümlerle birlikte verilen tutuklulama kararının hukuka aykırı olduğunu ileri sürmüştür.

97. Bakanlık görüşünde başvuru bu bölümdeki iddialarına ilişkin bir açıklamaya yer verilmemiştir.

2. Değerlendirme

98. Anayasa Mahkemesi; bir kimsenin yargılanmakta olduğu davada ilk derece mahkemesi kararıyla mahkûm olması ve hükümlerle birlikte tutukluluğun devamına veya tutuklamaya karar verilmesi hâlinde hüküm sonrasındaki tutulma hâlinin suç isnadına bağlı olarak değil mahkûmiyete bağlı tutma olarak kabul edilmesi gerektiğini, bireysel başvuru incelemesi açısından tutuklamanın şartları ile mahkûmiyet kararı verilmesi arasındaki esaslı farkın bunu gerektirdiğini ifade etmiştir. Zira mahkûmiyete karar verilmekle isnat olunan suçun işlendiği, bundan failin sorumlu olduğunun sübuta erdiği kabul edilmekte ve bu nedenle sanık hakkında hürriyeti bağlayıcı cezaya hükmedilmektedir. Anayasa Mahkemesi bu durumdaki tutulmanın kuvvetli suç şüphesi ve bir tutuklama nedenine dayalı olan suç isnadına bağlı tutma niteliğinde olmadığını açık olduğunu, ayrıca hükümlerle birlikte verilen tutukluluğun devamı veya tutuklama kararı sonrasındaki hürriyetten yoksun kalmanın mahkûmiyete bağlı tutma olarak kabulü için mahkûmiyet hükmünün kesinleşmesinin de zorunlu olmadığını belirtmiştir (*Korcan Pulatsü*, B. No: 2012/726, 2/7/2013, § 33).

99. Buna göre başvuru suç isnadına bağlı tutulma hâli, hakkında ilk derece mahkemesince mahkûmiyet kararının verildiği 8/3/2018 tarihinde sona ermiştir. Başvuru bu tarihten sonraki döneme ilişkin olarak hürriyetinden yoksun kalması, Anayasa'nın 19. maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında bir suç isnadına bağlı tutma niteliğinde değil aynı maddenin ikinci fıkrası kapsamında mahkûmiyete bağlı tutma, bir diğer ifadeyle "*mahkemelerce verilmiş hürriyeti kısıtlayıcı cezaların ve güvenlik tedbirlerinin yerine getirilmesi*" niteliğindedir (Ç.Ö. [GK], B. No: 2014/5927, 19/7/2018, § 37).

100. Anayasa'nın 19. maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen "*mahkemelerce verilmiş hürriyeti kısıtlayıcı cezaların ve güvenlik tedbirlerinin yerine getirilmesi*" ile bağlantılı bir ihlal iddiası söz konusu ise Anayasa Mahkemesinin görevi kişinin hürriyetten yoksun bırakılmasının kısmen ya da tamamen bu koşullarda gerçekleşip gerçekleşmediğini tespit etmekle sınırlıdır (Ç.Ö., § 38). Bu kapsamda yapılan incelemede başvuru mahkûmiyet kararını ve mahkûmiyete bağlı tutma kararını veren mercinin bir mahkeme olmadığı, kararın hürriyeti kısıtlayıcı bir niteliğinin bulunmadığı veya hürriyetten yoksun bırakılmanın mahkemece verilen hürriyeti kısıtlayıcı ceza ya da tedbirinin kapsamını aştığı şeklinde bir

iddiasının bulunmadığı görülmektedir. Anayasa Mahkemesince de bu yönde herhangi bir tespiti varılmamıştır.

101. Açıklanan gerekçelerle başvuruçunun mahkûmiyet hükmü ile birlikte verilen tutukluluğun devamı kararı üzerine tutulması yönünden bir ihlalin olmadığı açık olduğundan başvurunun bu kısmının diğer kabul edilebilirlik koşulları yönünden incelenmeksizin *açıkça dayanaktan yoksun olması* nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

C. Mahkemenin Tarafsız Olmadığına İlişkin İddia

1. Başvuruçunun İddiaları ve Bakanlık Görüşü

102. Başvuruçucu; mahkûmiyet kararıyla birlikte verilen tutuklama kararına itiraz ettiğini ancak itirazı inceleyen mahkeme başkanının ilk tutuklama kararını veren hâkim olduğunu, itirazı inceleyen mahkemenin tarafsız ve bağımsız olmadığını, hüküm verildikten sonra tahliye talebinin reddedilmesi nedeniyle Anayasa'nın 19. maddesinin sekizinci fıkrasının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

103. Bakanlık görüşünde başvuruçunun bu bölümdeki iddialarına ilişkin bir açıklamaya yer verilmemiştir.

2. Değerlendirme

104. Anayasa'nın 9. maddesinde, yargı yetkisinin bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılacağı açıkça hükme bağlanmış; 138. maddesinde ise mahkemelerin bağımsızlığından ne anlaşılması gerektiği açıklanmıştır. Buna göre "*Hiçbir organ, makam, merci veya kişi, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremez; genelge gönderemez; tavsiye ve telkinde bulunamaz.*" Bağımsızlık, mahkemenin bir uyuşmazlığı çözümlerken yasamaya, yürütmeye, davanın tarafları ile çevreye ve diğer yargı organlarına karşı bağımsız olmasını, onların etkisi altında olmamasını ifade etmektedir (AYM, E.2014/164, K.2015/12, 14/1/2015).

105. Bir mahkemenin idareye ve davanın taraflarına karşı bağımsız olup olmadığının belirlenmesinde üyelerinin atanma şekli ve onların görev süreleri, dış baskılara karşı teminatların varlığı ve mahkemenin bağımsız olduğu yönünde bir görüntü sergileyip sergilemediği önem arz etmektedir (*Yaşasın Aslan*, B. No: 2013/1134, 16/5/2013, § 28).

106. Mahkemelerin tarafsızlığı kavramı, görülecek davalar karşısında bizzat mahkemenin kurumsal yapısı ile davaya bakmakla görevli hâkimin tutumu üzerinden açıklanmaktadır. Öncelikle mahkemelerin kuruluşu ve yapılanmasıyla ilgili yasal ve idari düzenlemelerin tarafsız olmadığı izlenimini vermemesi gerekir. Esasında kurumsal tarafsızlık, mahkemelerin bağımsızlığı ile bağlantılı bir konudur. Tarafsızlık için öncelikle bağımsızlık ön koşulu gerçekleşmeli ve ek olarak kurumsal yönden de taraf görüntüsü verecek bir yapılanma oluşmamalıdır (AYM, E.2014/164, K.2015/12, 14/1/2015).

107. Mahkemelerin tarafsızlığını ifade eden ikinci unsur, hâkimlerin görülecek davaya ilişkin öznel tutumlarıyla ilgilidir. Davaya bakacak olan hâkimin davanın taraflarına karşı eşit, yansız ve ön yargısız olması, hiçbir telkin ve baskı altında kalmadan hukuk kuralları çerçevesinde vicdani kanaatine göre karar vermesi gerekir. Aksi yöndeki davranışlar ise hukuk düzenince disiplin ve ceza hukuku alanındaki yaptırımlara tabi kılınmıştır (AYM, E.2014/164, K.2015/12, 14/1/2015).

108. Yukarıda yer alan ilkeler ışığında somut olay değerlendirildiğinde başvuru hakkında hükümle birlikte verilen tutukluluğun devamı kararına karşı yapılan itirazı inceleyen mahkeme başkanının ilk tutuklama kararı veren hâkim olmasının bu hâkimin tarafsızlığına işaret eden bir durum olarak kabulü mümkün değildir. Bu bağlamda şüpheli veya sanıklar hakkında uygulanan koruma tedbirlerine ilişkin olarak yargı makamları tarafından birtakım değerlendirmeler yapılması kural olarak mahkemelerin tarafsızlığına aykırı bir durum şeklinde yorumlanamaz. Söz konusu değerlendirmelerin mahkemelerin tarafsızlığını açıkça ihlal eder boyutta olduğu kimi durumlarda bu yönde bir incelemenin yapılması söz konusu olsa da somut olayda böyle bir durum mevcut değildir.

109. Açıklanan gerekçelerle başvurunun bu kısmının *açıkça dayanaktan yoksun olması* nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

D. 6216 Sayılı Kanun'un 50. Maddesi Yönünden

110. 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 50. maddesinin (1) numaralı fıkrasının birinci cümlesi ile (2) numaralı fıkrası şöyledir:

"(1) Esas inceleme sonunda, başvurunun hakkının ihlal edildiğine ya da edilmediğine karar verilir. İhlal kararı verilmesi hâlinde ihlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırılması için yapılması gerekenlere hükmedilir ...

(2) Tespit edilen ihlal bir mahkeme kararından kaynaklanmışsa, ihlali ve sonuçlarını ortadan kaldırmak için yeniden yargılama yapmak üzere dosya ilgili mahkemeye gönderilir. Yeniden yargılama yapılmasında hukuki yarar bulunmayan hâllerde başvuru lehine tazminata hükmedilebilir veya genel mahkemelerde dava açılması yolu gösterilebilir. Yeniden yargılama yapmakla yükümlü mahkeme, Anayasa Mahkemesinin ihlal kararında açıkladığı ihlali ve sonuçlarını ortadan kaldıracak şekilde mümkünse dosya üzerinden karar verir."

111. Başvuru ilk başvurusunda 1.000.000 TL, ikinci başvurusunda 100.000 Avro manevi tazminat talebinde bulunmuştur.

112. Anayasa Mahkemesinin *Mehmet Doğan* ([GK], B. No: 2014/8875, 7/6/2018) kararında ihlal sonucuna varıldığında ihlalin nasıl ortadan kaldırılacağı hususunda genel ilkeler belirlenmiştir. Anayasa Mahkemesi diğer bir kararında ise bu ilkelerle birlikte ihlal kararının yerine getirilmemesinin sonuçlarına da değinmiş ve bu durumun ihlalin devamı anlamına geleceği gibi ilgili hakkın ikinci kez ihlal edilmesiyle sonuçlanacağına da işaret etmiştir (*Aliğül Alkaya ve diğerleri* (2), B. No: 2016/12506, 7/11/2019).

113. Bireysel başvuru kapsamında bir temel hakkın ihlal edildiğine karar verildiği takdirde ihlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırıldığından söz edilebilmesi için temel kural mümkün olduğunca eski hâle getirmenin yani ihlalden önceki duruma dönülmesinin sağlanmasıdır. Bunun için ise öncelikle ihlalin kaynağı belirlenerek devam eden ihlalin durdurulması, ihlale neden olan karar veya işlemin ve bunların yol açtığı sonuçların ortadan kaldırılması, varsa ihlalin sebep olduğu maddi ve manevi zararların giderilmesi, ayrıca bu bağlamda uygun görülen diğer tedbirlerin alınması gerekmektedir (*Mehmet Doğan*, §§ 55, 57).

114. Başvuruda, ikinci tutuklamanın hukuki olmaması nedeniyle Anayasa'nın 19. maddesinin üçüncü fıkrasının ihlal edildiğine karar verilmiştir. Başvurucu, yargılandığı dava kapsamında hapis cezasıyla cezalandırılmış ve dolayısıyla suç isnadına bağlı tutukluluğu sona ermiştir (bkz. § 36). Bu durumda ihlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir.

115. Öte yandan somut olayda ihlalin tespit edilmesinin başvuruçunun uğradığı zararların giderilmesi bakımından yetersiz kalacağı açıktır. Başvuruçunun kişi hürriyeti ve güvenliği hakkına yönelik müdahale nedeniyle yalnızca ihlal tespitiyle giderilemeyecek olan manevi zararları karşılığında başvuruçuya net 25.000 TL manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir.

116. Anayasa Mahkemesinin maddi tazminata hükmedebilmesi için başvuruçunun uğradığını iddia ettiği maddi zarar ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmalıdır. Başvuruçunun bu konuda herhangi bir belge sunmamış olması nedeniyle maddi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

117. Dosyadaki belgelerden tespit edilen 534,20 TL harç ve 3.000 TL vekâlet ücretinden oluşan toplam 3.534,20 TL yargılama giderinin başvuruçuya ödenmesine karar verilmesi gerekir.

VI. HÜKÜM

A. 1. Tutuklamanın hukuki olmamasından dolayı kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın birinci tutuklama kararı yönünden *açıkça dayanaktan yoksun olması* nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA OYBİRLİĞİYLE,

2. Tutuklamanın hukuki olmamasından dolayı kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın ikinci tutuklama kararı yönünden KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA OYBİRLİĞİYLE,

3. Hükümle birlikte verilen tutuklulama kararının hukuka aykırı olduğuna ilişkin iddianın *açıkça dayanaktan yoksun olması* nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA OYBİRLİĞİYLE,

4. Hükümle birlikte verilen tutukluluğun devamı kararına yönelik itirazı inceleyen mahkemenin tarafsız olmamasından dolayı kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın *açıkça dayanaktan yoksun olması* nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA OYBİRLİĞİYLE,

B. İkinci tutuklama kararı yönünden Anayasa'nın 19. maddesinde güvence altına alınan kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE Muammer TOPAL ve Recai AKYEL'in karşıoyları ve OYÇOKLUĞUYLA,

C. Başvuruçuya net 25.000 TL manevi tazminat ÖDENMESİNE, tazminata ilişkin diğer taleplerin REDDİNE,

D. 534,20 TL harç ve 3.000 TL vekâlet ücretinden oluşan toplam 3.534,20 TL yargılama giderinin BAŞVURUCUYA ÖDENMESİNE,

Başvuru Numarası : 2016/25356

Karar Tarihi : 8/1/2020

E. Ödemelerin, kararın tebliğini takiben başvurusunun Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

F. Kararın bir örneğinin bilgi için İstanbul 25. Ağır Ceza Mahkemesine (E.2017/67) GÖNDERİLMESİNE,

G. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 8/1/2020 tarihinde karar verildi.

Başkan
Recep KÖMÜRCÜ

Üye
Celal Mümtaz AKINCI

Üye
Muammer TOPAL

Üye
M.Emin KUZ

Üye
Recai AKYEL

KARŞI OY

Dosyanın incelenmesinden, 15.7.2016 tarihinde yapılan darbe teşebbüsünün hemen ardından İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından başvurucuyla birlikte otuz beş kişi hakkında, FETÖ/PDY'nin medya yapılanmasıyla bağlantılı olarak soruşturma başlatıldığı, 29.7.2016 tarihli tutuklama kararının silahlı terör örgütüne (FETÖ/PDY) üye olma iddiasına dayalı olduğu, bu karar verilirken başvurucunun, 28.7.2016 tarihli açık kaynak raporundaki iddianamede de alıntılanan “Üst aklın cemaati yok etme projesi!”, “Eyyy RTÜK eyyy muhalefet keyfiniz bilir!”, “Eşkuya uyduya hükümdar olmaz!”, “Cemaatin malı deniz, yemeyen keriz”, “Sıkıysa yaz, çiz ya da konuş!” başlıklı yazılarına ve sosyal medya paylaşımlarına dayanıldığı anlaşılmıştır. İddianamede M.Y., S.K., Ö.T., Y.Ç., E.K. isimli tanıkların beyanlarına yer verilmiştir. Tanıklar kendi gözlem ve deneyimlerine dayalı beyanlarını ayrıntılı bir şekilde soruşturma aşamasında ifade etmişlerse de duruşmalarda, tanıklardan M.Y. ve E.K. soruşturma safhasında söylediklerini inkâr etmişlerdir. Bu inkarların soruşturma aşamasındaki ifadeleri dayanaksız kılması mümkün değildir. Savcılığın 31.3.2017 tarihli tahliye talebi üzerine başvurucunun tahliyesine karar verilmiştir. Başvurucunun tahliye edildiği gün başlatılan soruşturma çerçevesinde 31.3.2017 tarihinde, başvurucu hakkında yakalama ve gözaltı kararı verilmiştir. Başvurucunun 14.4.2017 tarihinde, anayasal düzeni ve hükûmeti cebren değiştirme ve yıkmaya teşebbüs suçlarından tutuklanmasına karar verilmiştir. Tutuklama kararında özetle, başvurucunun zaman gazetesinin kültür sanat muhabirliğini yaptığı, sonrasında örgüte ait meydan gazetesinde çalıştığı, örgütün üst düzey yapılanmasında bulunan molla heyeti üyesi olan H.B.Ö ve T.B. gibi kişilerle yoğun bir telefon görüşmesinin bulunduğu, diğer örgüt üyelerinden E.Ş., R.Ş., A.F.Y. ve F.S. gibi bir çok kişiyle iletişiminin bulunduğu, örgütsel bir eylem olarak Zaman gazetesi, Bugün TV, Kanaltürk'e kayyum atanma sürecinde protesto eylemlerine katıldığı, bu şekilde toplumda “özgür basın susturulamaz” şeklinde algı oluşturulmasının hedeflendiği, başvurucunun FETÖ/PDY silahlı terör örgütünün basın-yayın ve medya yapılanmasında faaliyette bulunduğu, bu kapsamda eylem ve fikir birliği içerisinde hareket ettiği, darbe girişimi eylemlerinin etki ajanlığı görevini ifa ettiği dikkate alınarak kuvvetli suç şüphesinin bulunduğu, suçların katalog suçlar arasında yer aldığı, suçların alt sınırları dikkate alındığında adli kontrol hükümlerinin yetersiz kalacağı gerekçesiyle başvurucunun tutuklanmasına karar verildiği anlaşılmıştır.

Başvurucu ile ilgili olarak Habertürk kanalında çalıştığı döneme ilişkin çok sayıda tanık beyanının da bulunduğu görülmektedir. Bu tanık beyanlarının her ne kadar inkâr edilmiş olsalar da güçlü belirti olmadığı söylenemez. İkinci soruşturmadaki fiillere bakıldığında ise ilk soruşturmaya konu fiillerden bağımsız olmadığı, aksine onların devamı niteliğinde olduğu görülmektedir. Zira örgüt üyeliği birbirini destekleyen, birbiriyle ilintili olan fiillerin bir bütününü ifade etmektedir. Bu durumda birinci soruşturmada var olduğu kabul edilen kuvvetli suç şüphesinin ikinci soruşturmada da var olduğunu kabul etmek gerekir.

Diğer taraftan, ikinci tutuklama kararının dayanaklarından biri olan telefon görüşmelerinin de somut olayın koşullarında kuvvetli suç şüphesi olarak kabulünün mümkün olduğu, bu kişilerin arasında FETÖ/PDY'nin üst düzey yöneticilerinin bulunduğu çoğunluk tarafından da kabul edilmektedir. Bu durumda tutuklana tedbirinin meşru bir amacının bulunduğunu ve ölçülü olduğunu kabul etmek gerekir.

Başvuru Numarası : 2016/25356

Karar Tarihi : 8/1/2020

Açıklanan nedenlerle, başvuru hakkındaki ikinci tutuklama kararında da suç işlendiğine dair kuvvetli şüphenin ve tutuklamanın meşru amacının bulunduğu; dolayısıyla bu tedbirin uygulanması nedeniyle kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edilmediği kanaatine vardığımızdan aksi yöndeki çoğunluk kararına katılmadık.

Üye
Muammer TOPAL

Üye
Recai AKYEL